

ویژگی های

ویژگی های

اقتصادی

اقتصادی

۱-۹-۲-۱- بررسی وضعیت نیروی انسانی

موقعیت ویژه جغرافیایی، دسترسی به آبهای آزاد، وجود بنادر بین المللی با عملکردی ملی و وجود صنایع عظیم نفت و گاز در ناحیه سبب شده تا موقعیت و جایگاه ناحیه به لحاظ عملکردی در حدی فراتر از منطقه و در حد ملی ترسیم گردد. در این راستا و با توجه به اهمیت منابع انسانی در جهت ارتقاء موقعیت اقتصادی ابتدا به بررسی وضعیت این بخش در ناحیه می پردازیم. بر پایه نتایج حاصل از سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۷۵، سهم جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ناحیه معادل ۷۱/۵ درصد از کل جمعیت ناحیه بوده است. از کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ناحیه (معادل ۴۲۵۹۰۲ نفر) ۳۱/۲ درصد فعال و بقیه معادل ۶۸/۸ درصد جزء جمعیت غیر فعال بوده اند.

جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ناحیه ۱۵/۸ درصد از کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر استان را شامل می شده که به ترتیب معادل ۱۵/۳ درصد از جمعیت فعال و ۱۶/۱۵ درصد از جمعیت غیر فعال استان را تشکیل می داده است. به تفکیک شهرستان های ناحیه، بیشترین تعداد از کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در شهرستان های ماهشهر و بهبهان (به ترتیب با داشتن ۳۸/۹ درصد و ۲۸/۵ درصد از جمعیت ۱۰ ساله ناحیه) استقرار داشته اند.

همانگونه که قبلاً نیز ذکر شد سهم جمعیت فعال اقتصادی ناحیه از استان معادل ۱۵/۳ درصد بوده که به تفکیک شامل ۱۴۵۵۰ نفر شاغل و ۲۴۱۷ نفر بیکار بوده است. به تفکیک شهرستان های ناحیه بیشترین تعداد از نیروی شاغل به ترتیب در شهرستان های بندر ماهشهر و بهبهان و کمترین تعداد نیز در شهرستان امیدیه مشغول به کار بوده اند.

سهم جمعیت غیر فعال از نظر اقتصادی در ناحیه نیز معادل ۱۶/۱۵ درصد از جمعیت غیر فعال استان بوده که به ترتیب ۱۸۸۸۳ نفر محصل، ۱۷۶۹۸ نفر خانه دار، ۱۷۸۱ نفر دارای درآمد بدون کار (۱۹۹۲ نفر نیز جزء دسته سایرین منظور شده بودند) را شامل بوده اند.

به تفکیک شهرستان های ناحیه بیشترین حجم از جمعیت غیر فعال در شهرستان ماهشهر و با اختلافی قابل توجه در شهرستان بهبهان (به ترتیب با سهمی معادل ۳۸/۹ و ۲۷/۴ درصد) استقرار داشته اند. بالا بودن

جمعیت فعال و غیر فعال در شهرستان های ناحیه و بهبهان به دلیل تمرکز ۶۶ درصد از جمعیت ناحیه در این دو شهرستان ها از یکسو و از سوی دیگر بالا بودن زمینه های کار و فعالیت از سوی دیگر است .

جدول شماره (۲-۹-۱) نشان دهنده وضعیت ۱۰ ساله و بیشتر در ناحیه برحسب نوع فعالیت به تفکیکی شهرستان ها است

جدول شماره (۲-۹-۱): وضعیت جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ناحیه بهبهان بر حسب نوع فعالیت

شهرستان	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت فعال از نظر اقتصادی			جمعیت غیر فعال از نظر اقتصادی			کل جمعیت	
		جمع	شاغل	بیکار	جمع	محصل	خانه دار		دارای درآمد بودن کار
امیدیه	۵۸۱۴۰	۱۶۹۶	۱۴۵۵	۲۴۱۷	۴۰۳۵۴	۱۸۸۸	۱۷۶۹	۱۷۸۱	۱۹۹۲
بندر ماهشهر	۱۶۵۸۲	۵۱۲۸	۴۳۴۱	۷۹۷۲	۱۱۱۹۷	۴۷۳۵	۵۳۹۰	۴۲۲۸	۶۴۸۴
بهبهان	۱۲۱۴۷	۴۱۴۹	۳۵۷۹	۵۷۰۳	۷۸۶۳۵	۳۷۸۴	۳۳۷۷	۳۴۳۷	۳۵۷۱
شادگان	۸۰۶۷۰	۲۳۲۰	۱۸۵۷	۴۶۳۵	۵۶۳۷۷	۱۶۵۵	۳۱۴۴	۳۱۳۷	۵۲۴۶
ناحیه بهبهان	۴۲۶۱۰	۱۳۲۹	۱۱۲۲	۲۰۷۲	۲۸۷۳۴	۱۲۰۶	۱۳۶۸	۱۲۵۸	۱۷۲۹
استان	۲۶۸۲۲	۸۷۰۷	۷۳۰۱	۱۴۰۶	۱۷۷۸۶	۷۵۶۳	۸۲۲۴	۸۱۲۳	۱۱۸۶
سهم ناحیه از استان	۱۵/۸۸	۱۵/۲۷	۱۵/۳۷	۱۴/۷۴	۱۶/۱۵	۱۵/۹۵	۱۶/۶۳	۱۵/۵	۱۴/۶

مأخذ: مرکز آمار ایران

از نظر شاخص های اقتصادی ضریب عمومی فعالیت در ناحیه معادل ۲۲/۳ درصد محاسبه شده که در مقایسه آن با میزان شاخص در استان (معادل ۲۳/۲ درصد) نشان می دهد که ناحیه در مقایسه با استان از نرخ مشارکت کمتری برخوردار است . اما به تفکیک نقاط مختلف ناحیه میزان این نرخ نیز متفاوت است به گونه ای که این نرخ در شهرستان بهبهان با بالاترین سطح معادل ۲۵/۴۵ درصد و در شهرستان شادگان با کمترین سطح معادل ۱۹/۱۸ درصد بوده است . شهرستان های امیدیه و بندر ماهشهر نیز به ترتیب از ضریب فعالیت عمومی

معادل ۲۱/۰۶ درصد و ۲۲/۲۳ درصد برخوردار بوده اند .

به عبارت دیگر بر اساس آمارهای سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۷۵ نرخ مشارکت در شهرستان های بهبهان و بندر ماهشهر به نسبت سایر نقاط ناحیه بالاتر بوده و شهرستان شادگان به نسبت سایر نقاط از نرخ مشارکت پایین تری برخوردار بوده است .

مشاهده میزان ضریب فعالیت واقعی در ناحیه نیز تأییدی بر مطالب فوق است . به گونه ای که بالاترین ضرایب فعالیت واقعی در شهرستان های بهبهان (با ضریبی معادل ۳۴/۱۶ درصد) و ماهشهر (با ضریبی معادل ۳۰/۹ درصد) مشاهده می گردد .

میزان این شاخص در سطح ناحیه معادل ۳۱/۲ درصد بوده که در مقایسه به استان (با ضریبی معادل ۳۲/۴۶ درصد) استان از وضعیت مساعدتری نسبت به ناحیه برخوردار است . در سطح ناحیه نیز شهرستان های بهبهان و ماهشهر به نسبت وضعیت مساعدتری نسبت به شهرستان های امیدیه و شادگان داشته اند .

از دیگر ضرایب مورد بررسی در این قسمت می توان به ضریب اشتغال اشاره کرد که میزان آن در سطح ناحیه به طور متوسط معادل ۸۴/۴۱ درصد بوده است . مقایسه ضریب اشتغال در ناحیه با استان (با ضریب اشتغالی معادل ۸۳/۸ درصد) حاکی از وضعیت مساعدتر اشتغال در سطح ناحیه نسبت به استان دارد .

در سطح ناحیه نیز شهرستان های بهبهان و امیدیه نسبت به سایر شهرستان ها از وضعیت مساعدتری برخوردارند . شهرستان ماهشهر نیز دارای ضریب فعالیتی معادل متوسط ناحیه بوده و به طور کلی میزان نرخ اشتغال در این شهرستان ها در سطح مناسبی قرار دارد .

شهرستان شادگان با ضریب اشتغالی معادل ۸۰/۰۳ درصد نسبت به سایر شهرستان های ناحیه کمترین ضریب اشتغال را دارا بوده است . بررسی میزان شاخص (ضریب) بیکاری نیز در سطح ناحیه مؤید این مطلب است . به طوری که میزان این ضریب در شهرستان شادگان معادل ۱۹/۹۷ درصد بوده و از متوسط آن در سطح ناحیه (۱۵/۲۵ درصد) بالاتر است .

البته لازم به ذکر است که میزان ضریب بیکاری در سطح ناحیه پایین تر از میزان متوسط آن در سطح استان بوده و حاکی از بالا بودن میزان فعالیت در سطح ناحیه نسبت به استان است .

جدول شماره (۲-۹-۲) نشان دهنده وضعیت شاخص های اقتصادی مورد بررسی در این قسمت است .

جدول شماره (۲-۹-۲) : شاخص های اقتصادی فعالیت در ناحیه بهبهان

بار تکفل		ضریب زنان خانه دار	ضریب محصلین	ضریب بیکاری	ضریب اشتغال	ضریب فعالیت		شرح
واقعی	نظری					واقعی	عمومی	
۴/۵۳	۳/۷۵	۴۳/۸۵	۴۶/۷۹	۱۴/۲۴	۸۵/۷۵	۲۹/۱۸	۲۱/۰۶	امیدیه
۴/۳۲	۳/۵	۴۸/۱۴	۴۲/۳	۱۵/۵۴	۸۴/۴۵	۳۰/۹	۲۲/۲۳	بندر ماهشهر
۳/۵۵	۲/۹۳	۴۲/۹۵	۴۸/۱۳	۱۳/۷۴	۸۶/۲۵	۳۴/۱۶	۲۵/۴۵	بهبهان
۵/۵۱	۴/۲۱	۵۵/۷۶	۲۹/۳۶	۱۹/۹۷	۸۰/۰۳	۲۸/۷۶	۱۹/۱۸	شادگان
۴/۳۰	۳/۴۸	۴۷/۶۲	۴۱/۹۸	۱۵/۲۵	۸۴/۴۱	۳۱/۲	۲۲/۳۴	ناحیه بهبهان
۴/۱۳	۳/۳۱	۴۶/۲۴	۴۲/۵۲	۱۶/۱۵	۸۳/۸۵	۳۲/۴۶	۲۳/۲۳	استان

مأخذ: مطالعات مشاور

جمعیت غیر فعال ناحیه در سال ۱۳۷۵ معادل ۲۸۷۳۴۰ نفر بوده که ۱۶ درصد از جمعیت غیر فعال استان را شامل می‌گردیده است . مجموعاً از این تعداد ۴۱/۹۸ درصد را محصلین ، ۴۷/۶ درصد را زنان خانه دار و ۴/۳۷ درصد را افراد دارای درآمد بدون کار تشکیل می داده اند .

جدول شماره (۹-۳) : نشانگان ناحیه بهبهان برحسب گروههای عمده فعالیت در سال ۱۳۷۵

سهم ناحیه از استان	استان	ناحیه بهبهان		شاهان		بهبهان		بخش ماهشهر		گروه های عمده فعالیت
		سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	
۱۴/۵۳	۱۴۰۳۳۸	۱۰۰	۱۷۵۸۵	۳۷/۲	۶۵۳۷	۴۷/۹۳	۴۳۳۳	۲۷/۹	۳۶۷۵	کشاورزی ، شکار و جنگلداری
۴۶/۳۷	۸۴۵۳	۱۰۰	۷۸۷۳	۱۰/۸	۲۱۹	۰/۷۷	۳۰	۸۸/۳۱	۳۳۵	ماشینری
۱۷/۲۸	۳۱۳۸۰	۱۰۰	۵۴۳۳	۹/۵۷	۱۳۰	۲/۳	۱۱۶۱	۷/۱	۲۱۲۱	استخراج معدن
۱۶/۳۸	۹۹۰۳۱	۱۰۰	۱۶۳۷۶	۹/۳۵	۱۵۳۳	۲۷/۱۷	۴۲۹۳	۷/۰۳۷	۱۱۴۹۰	صنعت (ساخت)
۱۶/۹۲	۲۰۱۰۷	۱۰۰	۳۴۰۳	۸/۳	۷۸۶	۲۹/۵	۱۰۰۳	۶۷/۰۹	۲۱۱۳	تأمین برق ، گاز و آب
۱۵/۷۵	۷۳۶۲۹	۱۰۰	۱۱۷۵۹	۱۹/۹۱	۳۳۳۱	۴۷/۰۳	۴۸۲۶	۳۹/۰۵	۴۵۹۳	ساختمان
۱۴/۹۸	۷۸۶۰۰	۱۰۰	۱۱۷۸۹	۱۷/۱	۲۰۱۳	۳۷/۷	۴۴۴۶	۹۵/۱۶	۵۳۳۱	عمده فروشی و خرده فروشی
۱۴/۱۱	۳۳۹۶	۱۰۰	۳۶۵	۱۲/۳۷	۵۸	۳۵/۲۸	۱۶۵	۵۷/۰۳	۲۳۳	فصل و فصلی ، آبرسانی و ارتباطات
۱۹/۶۲	۵۲۹۲۸	۱۰۰	۱۰۳۸۷	۱۲/۷۳	۱۵۳۱	۳۲/۸۷	۲۲۹۰	۶۲/۲۱	۶۵۶۶	حمل و نقل ، آبرسانی و ارتباطات
۱۴/۷۲	۷۲۳۳	۱۰۰	۹۹۱	۹/۹	۹۸	۴۹/۹	۴۲۵	۹۷/۲۲	۴۶۸	واسطه گری های علمی
۸/۳۱	۸۵۳۳	۱۰۰	۷۰۹	۱۲/۶۸	۱۷۵	۳۹/۷۹	۱۵۳	۵۳/۸۷	۲۸۲	مستقلات ، اجاره و فعالیت های کان و کسب
۱۰/۷۷	۱۱۴۲۰۵	۱۰۰	۱۲۵۷۱	۱۰/۹۲	۱۳۶۸	۳۹/۵۹	۴۹۵۸	۹۹/۴۷	۴۱۹۵	اناره آون عمومی و دفاع و تأمین اجتماعی اجباری
۱۷/۳	۵۱۶۶۶	۱۰۰	۸۹۳۳	۱۰/۶۲	۹۴۹	۴۶/۳۵	۴۹۶۳	۹۵/۰۲	۴۰۲۲	آموزش
۱۴/۱۲	۱۴۳۳۱	۱۰۰	۲۳۷۱	۱۱/۹۷	۲۷۸	۳۷/۳۳	۴۵۹	۴۶/۷	۱۰۸۳	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۴۰/۳۴	۸۷۹۳	۱۰۰	۱۸۱۵	۷۷/۳	۴۶۵	۷۸/۲۱	۵۱۷	۹۸/۳۷	۸۷۸	سلامت فعالیت های خدمات عمومی ، اجتماعی و شفقتی
۶/۷۳	۱۰۲۵	۱۰۰	۶۹	۳۳/۰۴	۹	۶۷/۳۲	۶۳	۲۴/۶۴	۱۷	خانوارهای معمولی دارای مستخدم
۶/۶	۱۵	۱۰۰	۱	-	-	-	-	۱۰۰	۱	سازمان های هیات های بیرون مرزی
۱۲/۲۳	۹۹۰	۱۰۰	۱۳۱	۱۷/۰۷	۱۳	۲۶/۷	۳۵	۳۶/۶	۸۳	رقاص و انارای مرکزی
۱۴/۶۸	۱۰۵۹۳	۱۰۰	۱۵۵۶	۱۲/۸۷	۲۸۷	۲۵/۳۸	۳۹۵	۹۹/۷۳	۷۷۳	فعالیت های تفریحی و انگیزنده
۱۵/۰۷	۷۳۰۲۹	۱۰۰	۱۱۰۰۶۹	۱۶/۸۷	۱۸۵۶۳	۳۲/۷۳	۳۶۰۲۹	۵۷/۳۹	۵۵۴۶۸	کل

مقایسه میزان شاخص ضریب محصلین در سطح ناحیه (۴۲ درصد) با استان (۴۲/۵ درصد) حاکی از وضعیت نسبتاً مشابه استان و ناحیه بدین لحاظ است . اما بررسی این شاخص در سطح ناحیه حاکی از بالا بودن میزان این ضریب در شهرستان های بهبهان و امیدیه (با ضریبی معادل ۴۸/۱۳ و ۴۶/۷۹ درصد) است . کمترین میزان این شاخص نیز در سطح ناحیه از آن شهرستان شادگان (با ضریبی معادل ۲۹/۳۶ درصد) بوده است . مشاهده تغییرات ضریب زنان خانه دار در سطح ناحیه نشان دهنده بالا بودن میزان این ضریب در شهرستان شادگان با ضریبی معادل ۵۵/۷ درصد است .

میزان این ضریب در سطح ناحیه معادل ۴۷/۶ درصد محاسبه شده که مقایسه آن با استان (۴۶/۲۴ درصد) حاکی از بالا بودن میزان این شاخص در سطح ناحیه دارد .

به عبارت دیگر میزان مشارکت زنان خانه دار در سطح ناحیه اندکی پایین تر از سطح استان است . اما در سطح ناحیه و به تفکیک شهرستان های ناحیه این نسبت متفاوت است به طوری که شهرستان های بهبهان و امیدیه (به ترتیب با ضرایبی معادل ۴۲/۹۵ و ۴۳/۸۵ درصد) زنان از مشارکت بالاتری برخوردارند .

بار تکفل واقعی در سطح ناحیه که نشان دهنده تعداد افراد تحت تکفل هر فرد شاغل به طور متوسط است ، حاکی از بالا بودن این نرخ در سطح ناحیه نسبت به استان است . به طوری که در صورت ثابت بودن سایر شرایط هر فرد شاغل در استان درآمد خود را با ۴/۱۳ نفر تقسیم می نماید . اما درآمد هر فرد شاغل در سطح ناحیه بین ۴/۳ نفر تقسیم می شود . و به عبارت دیگر نسبت توزیع درآمد هر فرد شاغل در سطح ناحیه بالاتر از سطح میزان مشابه آن در استان است .

اما در سطح ناحیه میزان این شاخص یکسان نیست به طوری که در شهرستان شادگان این شاخص (معادل ۵/۵۱) بیشترین میزان و در شهرستان بهبهان کمترین میزان را دارا بوده است .

به عبارت دیگر در شهرستان شادگان هر فرد شاغل می باید درآمد خود را (در صورت ثابت بودن سایر شرایط) با ۵/۵ نفر تقسیم نماید در صورتیکه در شهرستان شادگان این نسبت به ۳/۵ نفر تقلیل می یابد .

بنابراین میزان مشارکت در شهرستان های بهبهان و ماهشهر به مراتب بالاتر از سایر نقاط ناحیه است .

* گروه های عمده فعالیت

طی سال های ۵۵ الی ۷۵ شاغلین ناحیه از روندی صعودی برخوردار بوده اند اما این روند طی سال های ۵۵-۶۵

به علت وقوع جنگ و تبعات ناشی از آن و در سال های ۶۵-۷۵ با پایان یافتن جنگ تغییر گرده و از روندی کاهنده به فزاینده تبدیل شده است .

در دهه اخیر بین بخش های مختلف اقتصادی بالاترین نرخ رشد از آن بخش صنعت بوده است . اما آنچه حائز اهمیت است تغییر الگوی اشتغال در سطح ناحیه به تبع از استان از خدمات ، کشاورزی ، صنعت به خدمات ، صنعت ، کشاورزی است که حاکی از تقویت بخش صنعت و ایجاد شدن فرصت های شغلی جدید در این بخش ناشی از سرمایه گذاری جدید در سطح ناحیه ، توسعه صنایع پتروشیمی و به طور کلی حاصل شرایط بعد از اتمام جنگ است .

بررسی توزیع شاغلان به تفکیک گروه های عمده فعالیت در سال ۷۵ نشان از بالا بودن سهم شاغلین بخش های کشاورزی (با داشتن ۱۵/۹۷ درصد از شاغلین) ، صنعت (ساخت) (با داشتن ۱۴/۸ درصد از شاغلین) ، اداره امور عمومی و دفاع و تأمین اجتماعی (با داشتن ۱۱/۳۷ درصد از شاغلین) ، عمده فروشی و خرده فروشی (با داشتن ۱۰/۷ درصد از شاغلین) و ساختمان (با داشتن ۱۰/۶۸ درصد از شاغلین) دارد .

کمترین تعداد از شاغلین نیز در گروه های سازمان ها و هیئت مالی برون مرزی ، خانوارهای معمولی دارای مستخدم و دفاتر و ادارات مرکزی مشغول به فعالیت بوده اند .

جدول شماره (۲-۹-۳) نشان دهنده وضعیت شاغلان ناحیه برحسب گروههای عمده فعالیت است . در بین بخشهای مختلف اقتصادی در ناحیه همان گونه که ذکر شد ، بخش خدمات با جذب ۴۷ درصد از شاغلین بیشترین تعداد شاغل را به خود اختصاص داده است و پس از آن بخش های کشاورزی ، صنعت و معدن و ساختمان (به ترتیب با جذب ۱۹/۵ درصد ، ۱۸ درصد و ۱۰/۶۸ درصد از شاغلین) در رتبه های بعدی قرار داشته اند . به طور کلی سهم شاغلین فعال ناحیه از استان در سال ۷۵ معادل ۱۵ درصد بوده که در بخش های مختلف مشغول به کار بوده اند .

به تفکیک گروههای عمده فعالیت نیز سهم فعالیت های ماهیگیری ، سایر فعالیت های خدمات عمومی و اجتماعی حمل و نقل و انبارداری ، استخراج معدن ، آموزش ، تأمین آب و برق و گاز و صنعت ساخت در ناحیه نسبت به کل استان قابل توجه (به ترتیب با جذب ۴۶ ، ۲۰/۶۴ ، ۱۹/۶۲ ، ۱۷/۲۸ ، ۱۷/۳ ، ۱۶/۹۲ و ۱۶/۴۸ درصد از کل شاغلین این بخش ها در استان ها بوده است .

کمترین سهم از شاغلین استان در ناحیه نیز در زیربخش های سازمان ها و هیأت های برون مرزی و خانوارهای معمولی دارای مستخدم مشغول به کار بوده اند .

به تفکیک شهرستان های ناحیه نیز در سال ۷۵ بیشترین حجم از شاغلین در بندر ماهشهر (با جذب ۵۰/۳۹ از شاغلین ناحیه) مشغول به کار بوده اند پس از آن نیز شهرستان بهبهان با جذب ۳۲/۷ درصد از شاغلین در رتبه بعدی قرار داشته است .

شهرستان شادگان نیز با جذب ۱۶/۸ درصد از شاغلین کمترین تعداد از شاغلین را در ناحیه دارا بوده است .

بررسی توزیع شاغلین فعال در گروههای عمده فعالیت در سطح ناحیه نشان از بالا بودن شاغلان فعال در زمینه

کشاورزی ، شکار و جنگلداری در شهرستان های بهبهان و شادگان ، ماهیگیری در شهرستان بندر ماهشهر ، استخراج معدن در بندر ماهشهر ، صنعت (ساخت) در بندر ماهشهر ، تأمین آب و برق ، گاز و آب در ماهشهر ، ساختمان در شهرستان های بهبهان و ماهشهر ، هتل و رستوران در ماهشهر ، حمل و نقل و انبارداری در ماهشهر ، واسطه گری های مالی در ماهشهر و بهبهان ، مستقلات و اجاره در ماهشهر ، آموزش در ماهشهر و بهبهان ، بهداشت و مددکاری اجتماعی در شهرستان های ماهشهر و بهبهان و ... دارد .

همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین تعداد از شاغلین ناحیه به تفکیک گروههای مختلف در شهرستان ماهشهر در مرتبه اول و شهرستان بهبهان در رتبه بعدی مشغول به کار بوده اند .

* گروه های عمده شغلی

طبقه بندی شاغلان ناحیه بر حسب گروه های عمده شغلی در سال ۷۵ نشان از بالا بودن تعداد کارکنان ماهر کشاورزی ، جنگلداری و ماهیگیری (با جذب ۱۸/۹۴ درصد از کل شاغلان) ، صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوطه (با جذب ۱۵ درصد از کل شاغلان) ، کارگران (با جذب ۱۴/۸ درصد از کل شاغلان) و متصدیان (با جذب ۱۲/۴۲ درصد از کل شاغلان) دارد .

این نسبت ها در مناطق شهری ناحیه به سمت صنعت گران و کارکنان مشاغل مربوطه ، متخصصان ، مدیران و تکنسینها تغییر جهت می دهد. در مناطق روستایی این نسبت ها به سمت کارکنان کشاورزی و کارگران ساده تغییر می کند. جدول شماره (۲-۹-۴) نشان دهنده وضعیت شاغلان ناحیه برحسب گروه های عمده شغلی است .

(گروه های عمده شغلی در سطح ناحیه به ترتیب ۱۵/۰۱ درصد از قانون گذاران ، مقامات عالیرتبه و مدیران ، ۱۶/۰۴ درصد از متخصصان ، ۱۴/۷۸ درصد از تکنسین ها و دستیاران ، ۱۵/۳۱ درصد از کارمندان امور اداری و دفتری ، ۱۶/۷۳ درصد از کارکنان خدماتی و فروشندگان فروشگاه ها و بازارها ، ۱۵/۷۵ درصد از کارکنان ماهر کشاورزی و ماهیگیری و جنگلداری ، ۶۴/۱۶ درصد از صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوطه ، ۱۶/۵۶ درصد از متصدیان و اپراتورهای ماشین آلات و ...) ۱۴/۹۶ درصد از کارگران استان را شامل بوده است .

بررسی توزیع شاغلان برحسب گروه های عمده شغلی در سطح شهرستان های ناحیه نیز حاکی از بالا بودن تعداد قانون گذاران ، مقامات عالیرتبه در شهرستان ماهشهر ، متخصصان در شهرستان های ماهشهر و بهبهان ،

تکنسین ها در شهرستان بندر ماهشهر ، کارکنان امور اداری و دفتری در شهرستان های ماهشهر و بهبهان ، کارکنان خدمات و فروشندگان در شهرستان های ماهشهر و بهبهان ، کارکنان ماهر کشاورزی و ماهیگیری در ماهشهر و بهبهان (کشاورزی در بهبهان و ماهیگیری در ماهشهر) صنعت گران در ماهشهر و بهبهان ، متصدیان در ماهشهر ، کارگران در ماهشهر و بهبهان است . جدول (۲-۹-۴) نشان دهنده وضعیت شاغلان ناحیه برحسب گروه های عمده شغلی است .

توزیع شاغلان در سطح ناحیه نشان از تمرکز فعالیت های صنعتی خدماتی و ماهیگیری در شهرستان ماهشهر ، تمرکز فعالیت های کشاورزی ، خدماتی و صنعتی در شهرستان بهبهان و تمرکز شاغلان کشاورزی و کارگران ساده در شهرستان شادگان دارد . از سوی دیگر بررسی توزیع شاغلان برحسب وضع شغلی حاکی از نیاز به حضور نیروهای متخصص و مدیران عالی رتبه از یکسو و بالا بردن سطح حرفه ای نیروهای نیمه ماهر و ساده ناحیه از سوی دیگر دارد .

جدول شماره (۲-۹-۴) : شاغلان برحسب گروه های عمده شغلی در ناحیه بهبهان در سال ۷۵

سهم ناحیه از استان	استان	ناحیه بهبهان		شادگان		بهبهان		بندر ماهشهر		گروه های عمده فعالیت
		سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	سهم نسبی	تعداد	
۱۵/۰۱	۱۵۰۱۴	۱۰۰	۲۲۵۴	۱۰/۳۴	۲۳۳	۳۲/۷	۷۳۷	۵۶/۹۶	۱۲۸۴	
۱۶/۰۴	۶۲۲۶۳	۱۰۰	۹۹۸۸	۹/۲۵	۹۲۴	۴۲/۴۶	۴۲۴۱	۴۸/۳	۴۸۲۳	متخصصان
۱۴/۷۸	۲۸۱۴۸	۱۰۰	۴۱۶۲	۵/۷	۲۳۹	۳۴/۵	۱۴۳۶	۵۹/۷۵	۲۴۸۷	تکنسین ها و دستیاران
۱۵/۳۱	۴۰۷۲۴	۱۰۰	۶۲۳۴	۷/۶۲	۴۷۵	۲۷/۳	۱۷۰۲	۶۵/۱	۴۰۵۷	کارمند امور اداری و دفتری
۱۶/۷۳	۷۱۷۸۷	۱۰۰	۱۲۰۱۴	۱۶/۲	۱۹۴۶	۳۴/۸	۴۱۸۵	۴۸/۹۶	۵۸۸۳	کارکنان خدمات و فروشندگان فروشگاه ها
۱۵/۷۵	۱۳۲۳۸۶	۱۰۰	۲۰۸۴۶	۳۶/۴	۶۷۶۸	۳۱/۹	۷۰۱۷	۳۳/۸۷	۷۰۶۱	کارکنان ماهر کشاورزی ، جنگلداری و ماهیگیری
۱۶/۶۴	۱۰۰۱۸۱	۱۰۰	۱۶۶۷۰	۸/۹۹	۱۶۷۰	۳۲/۵	۵۳۲۳	۳۳/۶	۹۶۷۷	صنعت گران و کارکنان مشاغل مربوطه
۱۶/۵۶	۸۲۵۵۰	۱۰۰	۱۳۶۷۲	۱۰/۳۴	۱۴۱۴	۲۶/۴۷	۳۶۱۹	۶۳/۱۸	۸۶۳۹	متصدیان (اپراتورهای ماشین آلات و ...)
۱۴/۹۶	۱۰۸۹۱۹	۱۰۰	۱۶۳۰۴	۲۴/۳۴	۳۹۶۹	۳۸/۸	۵۰۲۴	۴۴/۸۴	۷۳۱۱	کارگران
۸/۹۸	۸۸۱۷۷	۱۰۰	۷۹۲۶	۱۱/۷۸	۹۳۴	۳۴/۶	۲۷۴۶	۵۳/۵۷	۴۲۴۶	سایر و اظهار نشده
-	۷۳۰۱۴۹	۱۰۰	۱۱۰۰۶۹	۱۶/۸۷	۱۸۵۷۲	۳۲/۷۳	۳۶۰۲۹	۵۰/۳۹	۵۴۶۸	جمع کل

* وضع شغلی

بررسی وضع شغلی شاغلان در ناحیه نشان دهنده آن است که بیش از ۷۴/۸ درصد از شاغلان ناحیه در بخش خصوصی، ۴۴ درصد در بخش عمومی و ۰/۲۷ درصد در بخش تعاونی مشغول به کار بوده اند، که به ترتیب ۱۲ درصد از شاغلان بخش خصوصی، ۱۴/۷ درصد از شاغلان بخش عمومی و ۱۳ درصد از شاغلان بخش تعاونی استان را شامل می شده اند.

همانگونه که ذکر شد بیشترین حجم از شاغلان ناحیه در بخش خصوصی مشغول به کار بوده اند. ۳/۷۴ درصد از شاغلان بخش خصوصی ناحیه را کارفرمایان، ۶۰/۷ درصد را کارکنان مستقل، ۲۹/۲ درصد را مزد و حقوق بگیران و ۳/۳۴ درصد را کارکنان فامیلی بدون مزد تشکیل می داده اند. همانگونه که مشاهده می گردد بخش اعظم کارکنان بخش خصوصی را در ناحیه کارکنان مستقل، مزد و حقوق بگیران شامل شده اند.

بررسی توزیع کارکنان بخش خصوصی ناحیه برحسب شهرستان ها حاکی از بالا بودن تعداد کارفرمایان در شهرستان ماهشهر، کارکنان مستقل در شهرستان های ماهشهر و بهبهان مزد و حقوق بگیران در شهرستان ماهشهر، کارکنان فامیلی بدون مزد در شهرستان های بهبهان و شادگان است.

چگونگی توزیع کارکنان بخش عمومی نیز نشان از تمرکز شاغلان این بخش در شهرستان ماهشهر با جذب ۶۱ درصد از شاغلان بخش عمومی ناحیه در رتبه اول و با اختلافی قابل توجه (و جذب ۳۱ درصد از شاغلان این بخش) در شهرستان بهبهان است. جدول شماره (۲-۹-۴) نشان دهنده وضعیت شغلی شاغلان ناحیه بهبهان است.

۱-۲-۹-۲- بررسی وضعیت بخش های مختلف اقتصادی

* کشاورزی

بر اساس آمارهای اخذ شده از مرکز آمار ایران زمین های کشاورزی زیر کشت ناحیه بهبهان و بهره برداری فعال آن به ترتیب ۱۲/۶ درصد از مساحت زمین های زیر کشت استان و ۱۳/۱۹ درصد از بهره برداران کشاورزی استان را تشکیل داده اند. جدول شماره (۲-۹-۶) نشان دهنده وضعیت کل کشاورزی ناحیه است. در مجموع مساحت اراضی کشاورزی ناحیه بالغ بر ۱۵۹۴۱۶ هکتار و تعداد بهره برداران فعال در این اراضی معادل ۲۷۴۶۹ نفر گزارش شده است.

مقایسه سطوح زیر کشت در سطح ناحیه به تفکیک نوع نشان می دهد که مجموعاً ۱۵ درصد از سطح زیر کشت محصولات سالانه، ۲۳/۲ درصد از سطح زیر کشت آیش، ۳۴/۴ درصد از مساحت باغ ها و قلمستان، ۱۳/۷ درصد از سطوح زیر کشت (آبی و دیم) سطوح زیر کشت ناحیه نسبت به استان را تشکیل داده اند. همانگونه که مشاهده می گردد در بین انواع مختلف سطوح زیر کشت، باغ ها و قلمستان بیشترین سهم را نسبت به سایر سطوح در بر داشته اند. بررسی سطوح زیر کشت در ناحیه به تفکیک شهرستان ها حاکی از بالا بودن سطوح زیر کشت اراضی کشاورزی در شهرستان شادگان در مرتبه اول و شهرستان ماهشهر و بهبهان در مرتبه بعدی دارد.

کمترین سطوح زیر کشت نیز متعلق به شهرستان امیدیه بوده است. بیشترین مساحت از اراضی زیر کشت سالانه ناحیه نیز متعلق به شهرستان های ماهشهر و بهبهان، بیشترین سطح از زیر کشت آیش متعلق به شهرستان شادگان در رتبه اول و ماهشهر در مرتبه دوم، بیشترین مساحت باغ و قلمستان متعلق به شهرستان شادگان، بیشترین مساحت زیر کشت آبی متعلق به شهرستان های بندر ماهشهر و شادگان و بیشترین مساحت زیر کشت دیم متعلق به شهرستان بهبهان در مرتبه اول و شهرستان امیدیه با اختلافی قابل توجه در مرتبه بعدی است.

جدول شماره (۲-۹-۵) جایگاه کشاورزی ناحیه بهبهان در استان

ناحیه	کل اراضی	اراضی زیر کشت زراعی	باغ و قلمستان	آیش
بندر ماهشهر	۴۵۸۰۲	۳۹۳۶۷	۱۰۵۰	۵۳۸۶
بهبهان	۴۴۸۷۲	۴۰۲۰۹	۱۷۰۶	۲۹۵۷
شادگان	۴۸۰۲۷	۳۰۸۵۶	۶۳۹۱	۱۰۷۸۰
امیدیه	۲۰۷۱۵	۱۷۹۰۲	۱۰۶	۲۷۰۷
هندیجان	۳۰۱۳۵	۲۷۷۷۶	۲۱۴	۲۱۴۵
جمع ناحیه	۱۸۹۵۵۱	۱۵۶۱۱۰	۹۴۶۷	۲۳۹۷۵
کل استان خوزستان	۱۲۶۶۱۷۰	۱۱۳۵۵۲۶	۲۷۵۰۴	۱۰۳۱۴۰
نسبت	۱۵,۰	۱۳,۷	۳۴,۴	۲۳,۲

مأخذ: سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۸۴

بر اساس اطلاعات آماری در سال ۱۳۸۲ منطقه دارای ۲۷۴۶۹ بهره بردار کشاورزی بوده که به تفکیک شامل ۲۴۵۶۴ خانوار معمولی ساکن ، ۲۸۵۷ بهره بردار غیر ساکن ، ۱۲ خانوار معمولی غیر ساکن و ۳۶ شرکت مؤسسه رسمی عمومی بوده است .

بررسی پراکنش بهره برداران کشاورزی منطقه به تفکیک شهرستان های محل استقرار حاکی از بالا بودن تعداد خانوارهای معمولی ساکن بهره بردار کشاورزی در شهرستان های بهبهان و شادگان بهره ، بهره برداران غیر ساکن در شهرستان بهبهان در مرتبه اول و شاگردان در مرتبه بعدی است .

بررسی پراکنش بهره برداران در سال ۱۳۸۲ در زمینه های فوق الذکر به تفکیک شهرستان های استان حاکی از آن است که :

- در زیر بخش زراعت بیشترین تعداد از بهره برداران در شهرستان های بهبهان و شادگان و کمترین تعداد نیز در شهرستان بندر ماهشهر مشغول به کار بوده اند .
- در زیر بخش باغداری بیشترین تعداد بهره برداران در شهرستان های شادگان در مرتبه اول و شهرستان بهبهان در رتبه بعدی مشغول به کار بوده اند .
- کمترین تعداد بهره برداران نیز در این بخش در بندر ماهشهر فعالیت داشته اند .
- در زیر بخش تولیدات گلخانه ای در سطح ناحیه نیز بهره برداران تنها در شهرستان بهبهان فعالیت دارند .

- در زمینه پرورش طیور خانگی نیز عمده بهره برداران در سطح ناحیه در شهرستان بهبهان و شادگان مشغول به فعالیت بوده اند . کمترین تعداد نیز در شهرستان های امیدیه و ماهشهر فعال هستند .
- در زمینه پرورش زنبور عسل نیز عمده بهره برداران در شهرستان بهبهان فعالیت دارند . شهرستان های ماهشهر و شادگان فاقد فعالیت در این زمینه هستند . در شهرستان امیدیه نیز فعالیت خاصی در این زمینه صورت نگرفته است.
- در زمینه پرورش دام بزرگ نیز در ناحیه بیشترین تعداد بهره بردار در شهرستان های شادگان و بهبهان فعالیت داشته و کمترین تعداد نیز در شهرستان بندر ماهشهر فعالیت دارند .
- در زمینه پرورش دام کوچک نیز بیشترین تعداد بهره بردار در شهرستان بهبهان در مرتبه اول و شهرستان شادگان در رتبه بعدی فعالیت دارند . جدول شماره (۲-۹-۶) نشان دهنده وضعیت بهره برداران کشاورزی در ناحیه بهبهان در سال ۱۳۸۴ است .

جدول شماره (۲-۹-۶) تعداد بهره برداران کشاورزی بر حسب نوع فعالیت در ناحیه

شرح	زراعت	باغداری	تولید گلخانه ای	پرورش طیور خانگی	پرورش زنبور عسل	پرورش دام بزرگ	پرورش دام کوچک
بهبهان	۵۷۳۰	۳۷۴۴	۱	۵۹۶۰	۱۷	۴۸۱۸	۳۵۸۲
امیدیه	۲۲۸۷	۱۰۲۶	-	۲۸۶۱	۲	۲۰۰۹	۱۸۰۹
بندر ماهشهر	۱۲۳۶	۹۰۲	-	۳۱۳۹	-	۱۴۳۶	۱۳۲۸
شادگان	۳۴۷۸	۶۱۵۰	-	۵۷۵۰	-	۶۰۷۶	۲۲۲۷
هندیجان	۱۵۸۵	۹۶۰	۰	۲۱۷۶	۰	۱۳۴۷	۱۴۶۹
ناحیه بهبهان	۱۴۳۱۶	۱۲۷۸۲	۱	۱۹۸۸۶	۱۹	۱۵۶۸۶	۱۰۴۱۵
استان خوزستان	۱۱۶۶۵۶	۵۰۶۴۵	۱۲۳	۱۰۹۳۷۴	۷۷۸	۸۸۶۳۸	۷۳۵۶۸
سهم ناحیه از استان (درصد)	۱۲,۲۷	۲۵,۲۴	۰,۸۱	۱۸,۱۸	۲,۴۴	۱۷,۷۰	۱۴,۱۶

مأخذ : سالنامه آماری استان خوزستان - سازمان مدیریت و برنامه ریزی - سال ۱۳۸۴

همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین تعداد از بهره برداران کشاورزی ناحیه در زمینه باغداری و پرورش دام و طیور فعال بوده اند . کمترین سهم از بهره برداران در ناحیه نیز در زمینه پرورش زنبور عسل و تولید گلخانه ای در ناحیه فعالیت داشته اند .

سطوح زیرکشت محصولات زراعی استان بالغ بر ۱۲۶۶ هزار هکتار گزارش شده که سهم سطوح زیرکشت در ناحیه بهبهان معادل ۱۲/۶ درصد از اراضی مذکور است . سهم ناحیه از اراضی زیرکشت آیش ۲۱/۱۶ درصد ، از اراضی زیرکشت باغ و قلمستان ۳۳/۶۴ درصد و از اراضی زیرکشت سالانه ۱۱/۳ درصد بوده است .

همانگونه که ذکر شد در بین شهرستان های ناحیه شهرستان شادگان سهم عمده کشاورزی ناحیه را به خود اختصاص داده است .

همچنین ۴/۵۴ درصد از اراضی زیرکشت ناحیه اختصاص به کشت دیم و ۵۴/۵ درصد به کشت آبی اختصاص داشته است .

جدول شماره (۲-۹-۷) نشان دهنده وضعیت سطوح زیرکشت و میزان بهره برداری کشاورزی در ناحیه است .

جدول شماره (۲-۹-۷): وضعیت سطح زیر کشت و میزان بهره برداری کشاورزی در ناحیه بهبهان در سال ۸۲

ناحیه بهبهان					شرح		
شادگان	ماهشهر	امیدیه	بهبهان	ناحیه کل بهبهان			
۶۸۲۱	۱۳۲۷	۲۳۵۶	۶۳۵۰	۱۶۸۵۴	کل	بهره برداران	مساحت
۴۸۰۲۷	۴۵۸۰۲	۲۰۷۱۵	۴۴۸۷۲	۱۵۹۴۱۶			
۱۴۶۶	۱۳۹	۶۷۱	۹۹۱	۳۲۶۷	آیش	بهره برداران	مساحت
۱۰۷۸۰	۵۳۸۶	۲۷۰۷	۲۹۵۷	۲۱۸۳۰			
۵۷۷۳	۵۸۸	۲۶۰	۲۱۰۲	۸۷۲۳	باغ و قلمستان	بهره برداران	مساحت
۶۳۹۱	۱۰۵۰	۱۰۶	۱۷۰۶	۹۲۵۳			
۲۸۹۲	۱۲۲۸	۲۲۶۳	۵۵۶۵	۱۱۹۴۸	کشت سالانه	بهره برداران	مساحت
۳۰۸۵۶	۳۹۳۶۷	۱۷۹۰۲	۴۰۲۰۹	۱۲۸۳۳۴			
۶۸۱۳	۱۲۱۹	۱۵۰۴	۴۸۲۱	۱۴۳۵۷	کل	بهره برداران	مساحت
۴۷۹۰۹	۴۲۱۵۵	۷۱۳۳	۲۰۹۸۰	۱۱۸۱۷۷			
۲۸۸۴	۱۱۰۵	۱۳۵۳	۴۰۵۱	۹۳۹۳	کشت سالانه	بهره برداران	مساحت
۳۰۷۳۸	۳۵۹۹۴	۶۳۲۳	۱۸۵۳۰	۹۱۵۸۵			
۱۴۶۶	۱۳۳	۲۸۵	۴۳۶	۲۳۲۰	آیش	بهره برداران	مساحت
۱۰۷۸۰	۵۱۱۲	۷۰۵	۷۴۷	۱۷۳۴۴			
۵۷۷۳	۵۸۸	۲۶۰	۲۱۰۱	۸۷۲۲	باغ و قلمستان	بهره برداران	مساحت
۶۳۹۱	۱۰۵۰	۱۰۶	۱۷۰۴	۹۲۵۱			
۸	۲۰۶	۱۶۱۶	۳۲۶۳	۵۰۹۳	کل	بهره برداران	مساحت
۱۱۸	۳۶۴۷	۱۳۵۸۱	۲۳۸۹۱	۴۱۲۳۷			
۸	۲۰۳	۱۲۷۷	۲۸۳۵	۴۳۲۳	کشت سالانه	بهره برداران	مساحت
۱۱۸	۳۳۷۳	۱۱۵۷۹	۲۱۶۷۹	۳۶۷۴۹			
-	۹	۵۱۴	۶۲۷	۱۱۵۰	آیش	بهره برداران	مساحت
-	۲۷۴	۲۰۰۲	۲۲۱۱	۴۴۸۷			
-	-	-	۱	۱	باغ و قلمستان	بهره برداران	مساحت
-	-	-	۲	۲			

سهم ناحیه از تولید محصولات عمده زراعی زیرکشت در استان به ترتیب معادل ۱۲/۳۸ درصد از تولید گندم ، ۱۷/۵۵ درصد از تولید جو و ۷/۴۱ درصد از تولید برنج بوده است . به تفکیک انواع کشت ، کشت آبی و دیم سطوح کشت آبی بیشترین سهم از سطوح زیرکشت را در ناحیه به خود اختصاص داده است . جدول بعدی نشان دهنده سطح کاشت ، میزان تولید و عملکرد در هکتار محصولات عمده زراعی در ناحیه

بهبهان است. همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین میزان سهم تولید گندم در ناحیه از آن شهرستان های ماهشهر و بهبهان ، بیشترین میزان تولید جو در ناحیه از آن شهرستان ماهشهر و بیشترین حجم از تولید برنج از آن شهرستان بهبهان است .

جدول شماره (۲-۹-۸) : سطح کاشت ، تعداد تولید و عملکرد در هکتار محصولات عمده زراعی ناحیه

ناحیه	سطح کشت (هکتار)			تولید (تن)			عملکرد (کیلوگرم در هکتار)		
	کل	آبی	دیم	کل	آبی	دیم	کل	آبی	دیم
گندم	امیدیه	۱۴۶۶۷	۵۳۱۵	۹۳۵۲	۱۰۱۷۵	۱۰۱۰۰	۷۵	۱,۹	۰,۰۱
	بندر ماهشهر	۳۳۶۰۱	۳۰۸۴۶	۲۷۵۶	۵۵۱۸۴	۵۲۹۴۶	۲۲۳۸	۱,۷	۰,۸
	بهبهان	۳۶۲۷۰	۱۶۲۳۳	۲۰۰۳۸	۴۸۵۲۷	۴۸۲۹۵	۲۳۳	۳	۰,۰۱
	شادگان	۲۳۵۵۹	۲۳۴۴۱	۱۱۸	۲۷۳۷۹	۰	۱,۲	۰	۰
	هندیجان	۲۵۳۲۴	۲۰۰۴۸	۵۲۷۶	۴۸۴۷۹	۲۸۱۳۷	۳۴۲	۱,۴	۰,۱
	جمع ناحیه	۱۳۳۴۲۱	۹۵۸۸۳	۳۷۵۴۰	۱۸۹۷۴۴	۱۳۹۴۷۸	۲۸۸۹,۲	۸	۰,۹۲
	کل استان	۸۳۲۴۸۲	۴۴۱۱۷۱	۳۹۱۳۱۰	۱۱۴۰۷۵۴	۱۰۴۷۲۰۶	۹۳۵۴۸	۲,۴	۰,۲
	نسبت (درصد)	۱۶,۰	۲۱,۷	۹,۶	۱۶,۶	۱۳,۳	۳,۱	۴۲۱,۴	۳۳۳,۳
جو	امیدیه	۲۶۴۳	۴۳۶	۲۲۰۷	۵۸۱	۵۷۵	۶	۱,۳	۰,۰۰۲
	بندر ماهشهر	۵۸۳۲	۵۱۰۹	۷۲۳	۱۰۸۵۶	۹۷۲۹	۱۱۲۷	۱,۹	۱,۶
	بهبهان	۲۳۷۰	۷۰۴	۱۶۶۶	۱۰۳۲	۹۷۸	۵۴	۱,۴	۰,۰۳
	شادگان	۵۰۷۳	۵۰۷۳	۰	۶۵۶۷	۶۵۶۷	۰	۱,۳	۰
	هندیجان	۲۰۳۰	۱۳۷۶	۶۵۴	۱۶۸۱	۱۶۷۱	۱۱	۱,۲	۰,۰۲
	جمع ناحیه	۱۷۹۴۸	۱۲۶۹۸	۵۲۵۰	۲۰۷۱۷	۱۹۵۲۰	۱۱۹۸	۴,۶	۱,۶۵۲
	کل استان	۱۷۱۶۸۴	۲۹۹۷۹	۱۴۱۷۰۶	۱۰۸۴۳۴	۴۵۷۷۵	۶۲۶۵۸	۱,۵	۰,۴
	نسبت (درصد)	۱۰,۵	۴۲,۴	۳,۷	۱۹,۱	۴۲,۶	۱,۹	۷۶۶,۷	۴۷۳,۳
برنج	امیدیه	۴۱۷	۴۱۷	۰	۹۲۱	۹۲۱	۰	۲,۲	۰,۰
	بندر ماهشهر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
	بهبهان	۱۱۱	۱۱۱	۰	۳۰۶۱	۳۰۶۱	۰	۲,۸	۰
	شادگان	۶۴۸	۶۴۸	۰	۱۰۷۱	۱۰۷۱	۰	۱,۷	۰
	هندیجان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع ناحیه	۱۱۷۶	۱۱۷۶	۰	۵۰۵۳	۵۰۵۳	۰	۶,۷	۰
	کل استان	۲۳۸۳۹	۲۳۸۳۹	۰	۶۸۲۱۴	۶۸۲۱۴	۰	۲,۹	۰
	نسبت (درصد)	۴,۹	۴,۹	۰,۰	۷,۴	۷,۴	۰,۰	۲۳۱,۰	۲۳۱,۰

مأخذ: سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۸۴

مقایسه این میزان تولید این محصولات حاکی از غلبه تولید گندم در سطح ناحیه دارد . به تفکیک نوع کشت آبی و دیم نیز همانگونه که قبلاً ذکر شد بیشترین حجم از تولیدات زراعی ناحیه را کشت آبی تشکیل داده است . در سطح ناحیه در کنار فعالیت های زراعی ، فعالیت های باغداری از رونق ویژه ای برخوردار بوده و سهم عمده ای را از اشتغال بر این بخش به خود اختصاص داده است . مساحت اراضی زیرکشت باغ و قلمستان در

ناحیه معادل ۹۳۵۹ هکتار است که بیشترین سهم از آن با در بر داشتن ۶۳۹۱ هکتار متعلق به شهرستان شادگان است. بیشترین سهم از بهره برداران ناحیه در این زمینه (با ۸۷۲۳ بهره بردار) نیز در شهرستان شادگان مشغول به کارند.

بررسی میزان تولید برخی از محصولات عمده باغی در ناحیه حاکی از بالا بودن میزان تولید خرما ، با حجم تولیدی ۴۳۵۸۲ تن در ناحیه به عنوان تولید اول (و بیشترین حجم تولید) است. پس از آن و با اختلافی بسیار قابل توجه انگور آبی با حجم تولیدی معادل ۲۱۰ تن در رتبه بعدی قرار دارد. سایر محصولات باغی ناحیه بیشتر در حد رفع نیاز تولید می گردند. جایگاه ویژه ناحیه با در بر داشتن ۵۲/۷۴ درصد از تولید کل خرمای استان قابل توجه بوده و به عنوان یکی از پتانسیل های عمده در زمینه تولید محصولات باغی به شمار می رود. جدول بعدی نشان دهنده وضعیت بهره برداری از محصولات باغی در ناحیه است.

جدول شماره (۲-۹-۸) : مقدار تولید برخی از محصولات دائمی در فضای باز برحسب شهرستان در سال ۸۲

ناحیه	انگور آبی	خرما	انار	پرتقال	نارنگی	لیموشیرین	لیموترش	گریپ فروت	سایر مرکبات
امیدیه	۰	۲۷۶	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بندر ماهشهر	۹	۴۳۵۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بهبهان	۱۶۷	۲۹۴۰	۳۳	۵	۰	۲	۴۱	۰	۱۱
شادگان	۳۴	۳۶۰۰۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
هندیجان	۰	۴۳۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع ناحیه	۲۱۰	۴۴۰۱۹	۳۴	۵	۰	۲	۴۱	۰	۱۱
کل استان	۱۷۳۱	۸۲۶۴۱	۸۷۸۳	۱۲۳۵۹	۱۱۸۰	۱۰۶۳	۱۲۲۶	۱۶۷۴	۲۷۰۰
نسبت (درصد)	۱۲,۱۳	۵۳,۲۷	۰,۳۸۷	۰,۰۴۰۵	۰	۰,۱۸۸۱۵	۳,۳۴۴۲۱	۰	۰,۴۰۷۴

مأخذ: سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۸۴

در کنار سایر فعالیت های کشاورزی ، پرورش دام نیز یکی از دیگر از فعالیت های کشاورزی روستائیان ناحیه به شمار می رود.

* دامداری

مجموعاً دام های موجود ناحیه معادل ۵۹۸۲۰۴ فقره واحد دامی است که در بر گیرنده ۱۲/۲۷ درصد از کل دام های استان است . بیشترین تعداد از دام های ناحیه را گوسفند و بره و بز و بزغاله تشکیل می دهند . تعداد بهره برداران دامی ناحیه نیز معادل ۲۹۳۵۰ نفر است که بیشتر در شهرستان های شادگان و بهبهان فعالیت دارند .

بررسی وضعیت تعداد دام ها در سطح ناحیه به تفکیک نوع نشان می دهد :

- بیشترین تعداد از گوسفند و بره موجود در ناحیه در شهرستان های شادگان ، ماهشهر و بهبهان
- بیشترین تعداد بز و بزغاله های موجود در ناحیه و شهرستان های شادگان و بهبهان
- بیشترین تعداد از گاو و گوساله های موجود در ناحیه و شهرستان های شادگان و بهبهان
- بیشترین تعداد از گاو میش و بچه گاو میش های موجود در ناحیه و شهرستان شادگان .
- بیشترین تعداد از شتر بچه و شتر در شهرستان امیدیه .

همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین تعداد از دام های ناحیه در شهرستان های بهبهان و شادگان در رتبه

اول و در مرتبه بعدی در شهرستان های ماهشهر و امیدیه نگهداری می شود .

جدول بعدی نشان دهنده وضعیت انواع دام در ناحیه است .

جدول شماره (۲-۹-۹): وضعیت انواع دام در ناحیه بهبهان به تفکیک بهره برداری های انواع دام و

تعداد

در سال ۱۳۸۲

شهرستان	گوسفند و بره		بز و بزغاله		گاو و گوساله		گاو میش و بچه گاو میش		شتر و بچه شتر	
	بهره برداری	تعداد دام	بهره برداری	تعداد دام	بهره برداری	تعداد دام	بهره برداری	تعداد دام	بهره برداری	تعداد دام
بندر ماهشهر	۹۶۸	۷۵۱۶۵	۶۲۱	۵۴۴۰	۱۴۲۵	۱۰۶۷۵	۲۵	۱۸۹	-	-
بهبهان	۱۶۲۹	۷۱۰۰۱	۳۱۲۹	۱۰۵۷۲۲	۴۶۷۲	۳۳۵۵۳	۱۴	۱۸۰	۳	۸۴
شادگان	۱۷۵۹	۷۶۹۰۰	۹۶۰	۱۱۰۴۴	۶۰۰۷	۳۶۷۵۱	۲۷۷	۲۸۸۶	۱	۳
امیدیه	۱۱۵۹	۴۸۰۵۳	۱۳۲۴	۳۱۵۴۰	۱۹۷۰	۹۰۷۰	۳۴	۳۰۴	۱۷	۳۶۲
هندیجان	۱۱۵۱	۶۴۰۴۰	۸۶۳	۹۱۱۷	۱۳۱۴	۵۷۸۵	۱	۵	۲۷	۳۳۵
جمع ناحیه	۶۶۶۶	۳۳۵۱۵۹	۶۸۹۷	۱۶۲۸۶۳	۱۵۳۸۸	۹۵۸۳۴	۳۵۱	۳۵۶۴	۴۸	۷۸۴
استان	۴۵۵۳۵	۲۶۳۵۹۰۵	۵۳۱۱۹	۱۷۳۱۵۵۶	۸۵۲۵۴	۴۳۳۲۴۰	۵۴۰۹	۶۹۰۱۱	۱۳۱	۴۶۰۳
نسبت (درصد)	۱۴,۶۴	۱۲,۷۲	۱۲,۹۸	۹,۴۱	۱۸,۰۵	۲۲,۱۲	۶,۴۹	۵,۱۶	۳۶,۶۴	۱۷,۰۳

مآخذ: سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۸۴

* تولیدات دامی

دام های موجود در ناحیه مجموعاً ۳۹۴۲۱ تن شیر ، ۳۳۹۱۹۴ تن پشم ، ۱۶۵۰۰ تن مو ، کرک (بز) و

۳۸۰۰۸۴۹ تن لاشه قابل مصرف را تولید نموده اند . تفکیک محصولات مختلف وضعیت ناحیه عبارتند از :

- در بین دام های ناحیه بیشترین حجم از تولید شیر را گاوها تولید نموده اند .
- در بین لاشه های قابل مصرف در ناحیه بیشترین حجم متعلق به گاو و گوساله در رتبه اول و گوسفند و بره با اختلافی قابل توجه در رتبه بعدی است .
- به لحاظ تولید شیر در ناحیه ۰/۹۵ درصد را گوسفندان ، ۳/۲۳ درصد را بزها ، ۶۹/۵ درصد را گاوها و ۰/۰۱ درصد را شتران تولید نموده اند .

به تفکیک شهرستان ها بیشترین حجم از تولید شیر گوسفند در شهرستان بهبهان ، شیر بز در شهرستان بهبهان ، شیر گاو در شهرستان های شادگان و بهبهان ، گاو میش در شهرستان شادگان ، شتر در شهرستان امیدیه تولید می گردد .

همانگونه که مشاهده می گردد شهرستان های شادگان و بهبهان بیشترین حجم از تولیدات شیر در ناحیه را به خود اختصاص داده اند .

- به لحاظ تولید پشم نیز بیشترین حجم از تولید به شهرستان های ماهشهر و شادگان اختصاص دارد .
- به لحاظ تولید مو و کرک بز نیز شهرستان بهبهان تولید کننده عمده این محصول در سطح ناحیه به شمار می رود.

- به لحاظ تولید لاشه قابل مصرف نیز در زمینه تولید گوشت گوسفند و بره بیشترین حجم از تولید آن شهرستان ماهشهر و با اختلافی قابل توجه و در رتبه بعدی از آن شهرستان بهبهان است . در زمینه تولید لاشه بز و بزغاله نیز بیشترین حجم از تولید از آن شهرستان بهبهان است . در زمینه تولید لاشه گاو میش نیز بیشترین حجم از تولید از آن شهرستان ماهشهر است . به لحاظ تولید گوشت شتر نیز شهرستان بهبهان تولید کننده عمده در سطح ناحیه به شمار می رود . در زمینه تولید گوشت گاو و گوساله نیز شهرستان بهبهان و ماهشهر بیشترین حجم از تولید را به خود اختصاص داده اند . جدول شماره (۲-۹-۱۰) نشان دهنده وضعیت دام های ناحیه بهبهان و تولید انواع محصولات دامی می باشد. همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین حجم از تولیدات دامی ناحیه متعلق به شهرستان های بهبهان و ماهشهر است.

جدول شماره (۲-۹-۱۰): وضعیت تولیدات دام های ناحیه بهبهان به تفکیک نوع تولید و برحسب

انواع دام

گوشت (کیلوگرم)						مو و کرک بز (کیلوگرم)	پشم گوسفند (کیلوگرم)	شیر (لیتر)					شهرستان	
جمع	شتر	گاو میش	گاو	بز	گوسفند			جمع	شتر	گاو میش	گاو	بز		گوسفند
۲۲۹۵۰۵	۰	۰	۱۴۹۵۲۹	۲۳۵۵۴	۵۶۴۲۲	۱۰۶۴	۵۵۹۹۰	۴۴۲۳	۶	۶۷	۴۲۰۲	۱۱۴	۳۴	امیدیه
۱۴۷۰۰۴۵	۶۴۰	۷۱۵۱	۹۶۰۰۲۰	۵۴۲۲۵	۴۴۸۰۰۹	۲۹	۱۰۵۷۱۴	۶۳۸۹	۰	۷۶	۶۲۳۳	۶	۷۴	بندر ماهشهر
۱۷۷۷۷۳۴	۸۷۵۸	۴۶۶۰	۱۳۷۷۵۸۰	۳۷۸۳۷۶	۱۰۸۳۶۰	۱۴۳۶۸	۶۹۳۴۶	۱۲۹۶۱	۰	۳۹	۱۱۵۹۴	۱۱۲۳	۲۰۵	بهبهان
۲۲۲۶۱۵	۰	۱۶۴۰	۱۴۲۱۵۷	۱۳۶۸۲	۶۵۱۳۶	۱۰۳۹	۱۰۸۱۴۴	۱۵۶۴۷	۱	۳۰۰۰	۱۲۵۵۶	۲۹	۶۱	شادگان
۱۰۴۱۵۶	۰	۰	۷۴۴۱۰	۴۳۲۷	۲۵۴۱۹	۲۴۱	۹۰۲۴۶	۴۲۰۸	۱۵	۰	۳۵۷۹	۱۴۱	۴۷۳	هندیجان
۰	۹۳۹۸	۱۳۴۵۱	۲۷۰۳۶۹۶	۳۷۴۱۶۴	۷۰۳۳۴۶	۱۶۷۴۱	۴۲۹۴۴۰	۱۹۷۵۵	۲۲	۳۱۸۲	۳۸۱۶۴	۱۴۱۳	۸۴۷	جمع ناحیه
۱۸۶۱۰۴۸۵	۶۴۹۲۸	۱۹۲۱۱۱۶	۹۴۱۱۶۶۲	۱۶۵۴۷۳۵	۵۵۵۸۰۴۴	۲۰۳۲۹۵	۲۸۰۶۳۰۷	۲۸۰۹۳۰۷	۱۷۰	۴۰۶۹۲	۱۸۶۱۳۴	۵۰۵۴۷	۹۵۱۲	استان خوزستان
۸,۹۰	۱۴,۴۷	۰,۷۰	۲۸,۷۳	۲۲,۶۱	۱۲,۶۵	۸,۲۳	۱۵,۳۰	۰,۷۰	۱۲,۹۴	۷,۸۲	۲۰,۵۰	۲,۸۰	۸,۹۰	نسبت (درصد)

• ماکیان

بر اساس آمارهای اخذ شده ناحیه بهبهان مجموعاً دارای ۱۷۷۱۰ بهره بردار در زمینه پرورش ماکیان است که عمدتاً به روش سنتی مشغول به نگهداری از ماکیان هستند که سهمی معادل ۱۶/۱۹ درصد از بهره برداران سنتی استان را شامل می گردند .
متأسفانه آمار دقیقی از مرغداری های فعال ناحیه در دسترس نیست . جدول بعدی نشان دهنده وضعیت بهره برداری و پرورش ماکیان به روش سنتی است .

جدول شماره (۲-۹-۱۱): وضعیت پرورش ماکیان به روش سنتی در ناحیه بهبهان

ناحیه بهبهان	شادگان	ماهشهر	امیدیه	بهبهان	شرح
۱۷۷۱۰	۵۷۵۰	۳۱۳۹	۲۸۶۱	۵۹۶۰	تعداد بهره برداران
۲۳۷	۶۷	۴۶	۴۱	۸۳	تعداد مرغ ، خروس و جوجه
۳۵	۲۲	۸	۲	۳	تعداد اردک ، غاز و بوقلمون

• زنبورداری

در سال ۱۳۸۲ مجموعاً ناحیه دارای ۱۹ بهره بردار فعال (معادل ۲/۴۴ درصد از بهره برداران استان) در این زمینه بوده که مجموعاً ۵۴۴ کندوی جدید و ۷ کندوی نوع قدیم با حجم تولیدی به ترتیب معادل (۵۴۴ کیلوگرم و ۲۰ کیلوگرم) را شامل می گردد . جدول بعدی نشان دهنده وضعیت زنبورداری در ناحیه بهبهان است .

جدول شماره (۲-۹-۱۲) : وضعیت زنبورداری در ناحیه بهبهان

شادگان	ماهشهر	امیدیه	بهبهان	ناحیه بهبهان	شرح	
-	-	۲	۱۷	۱۹	تعداد بهره برداری	
-	-	۱۷۰	۳۷۴	۵۴۴	تعداد کندو	کندوی نوع جدید
-	-	۱۲۵۰	۳۲۳۸	۴۴۸۸	تولید عسل با موم	کندوی نوع قدیم
-	-	-	۷	۷	تعداد کندو	
-	-	-	۲۰	۲۰	تولید عسل با موم	

همانگونه که مشاهده می گردد فعالیت های نوغانداری تنها در شهرستان های بهبهان و امیدیه صورت می گیرد .

• آبیان

موقعیت ویژه جغرافیایی ناحیه و دسترسی به آبهای آزاد سبب شده تا فعالیت های صید و صیادی در ناحیه از جایگاه خاصی برخوردار گردد . در سال ۸۳ مجموعاً در ناحیه ۵۴۵ شناور صیادی فعال بوده اند که از ۴۶۸ واحد قایق ، ۶۹ واحد لنج و ۸ واحد کشتی و با فعالیت ۵۳۹۱ نفر صیاد مشغول کار بوده اند . بیشترین تعداد از شناورهای ناحیه در شهرستان ماهشهر فعالیت دارند .

همچنین ناحیه دارای ۲ کارگاه پرورش ماهی مجموعاً با ۱۳ واحد استخر فعال با حجم تولیدی معادل ۱۰۵ تن است . شهرستان های ماهشهر و امیدیه فاقد فعالیت پرورش ماهی اند . جدول بعدی نشان دهنده وضعیت شناورهای صیادی فعال در ناحیه است .

جدول شماره (۲-۹-۱۳) : تعداد شناورهای صیادی ناحیه بهبهان

تعداد صیاد	تعداد شناور صیادی				شرح
	کشتی	لنج	قایق	جمع	
۴۸۹۷	۸	۶۹	۳۶۱	۴۳۸	بندر ماهشهر
۴۹۴	-	-	۱۰۷	۱۰۷	شادگان
۵۳۹۱	۸	۶۹	۴۶۸	۵۴۵	ناحیه بهبهان
۳۵۹۳۳	۹	۷۴۹	۱۷۶۳	۳۵۸۵	استان
۱۵/۰۰	۸۸/۹	۹/۲	۲۶/۵	۱۵/۲	سهم ناحیه از استان

همانگونه که مشاهده می گردد بیش از ۸۹ درصد از کشتی های صیادی استان و ناحیه در شهرستان ماهشهر مشغول به کارند .

• شرکت های تعاونی کشاورزی

مجموعاً ۲۴ واحد تعاونی کشاورزی با (معادل ۷/۲۷ درصد از کل تعاونی های استان) با ۶۴۸ نفر عضو در سطح ناحیه مشغول به فعالیت هستند . حجم سرمایه گذاری انجام شده در این تعاونی ها معادل ۱۰۲۰۰۳۷ هزار ریال با ایجاد اشتغال برای ۲۴۹ نفر بوده است .

به تفکیک شهرستان های ناحیه بیشترین حجم از فعالیت تعاونی ها به شهرستان بهبهان اختصاص داشته و کمترین میزان فعالیت نیز از آن شهرستان امیدیه بوده است . جدول بعدی نشان دهنده مشخصات عمومی شرکت های تعاونی کشاورزی فعال در ناحیه است .

جدول شماره (۲-۹-۱۳) : شرکت های تعاونی کشاورزی فعال در ناحیه بهبهان

شرح	ناحیه بهبهان	بهبهان	امیدیه	ماهشهر	شادگان
تعداد تعاونی	۲۴	۱۶	۱	۳	۴
عضو	۶۴۸	۱۲۱	۹	۴۴۵	۷۳
شاغلان	۲۴۹	۱۴۰	۹	۲۲	۷۸
سرمایه (هزار ریال)	۱۰۲۰۰۳۷	۶۰۵۷۶۲	۴۶۴۸۰	۱۰۹۸۰۰	۲۳۹۷۹۵

معدن

بر اساس اطلاعات اخذ شده مجموعاً ناحیه دارای ۹ معدن در حال بهره برداری با ۱۲۵ نفر شاغل فعال است .
بیشترین تعداد معدن در شهرستان های ماهشهر و بهبهان مشغول به کارند . شهرستان شادگان فاقد معدن فعال
و شهرستان امیدیه تنها دارای ۱ معدن فعال است .

مجموع ارزش کل تولیدات معدنی ناحیه معادل ۱۹۷۷/۴ میلیون ریال است . ارزش افزوده تولیدی فعالیت های
معدنی ناحیه معادل ۱۷۹۲/۶ میلیون ریال بوده است . معادن ناحیه مجموعاً ۳۲/۷ درصد از ارزش کل تولیدات
استان و ۳۸/۶ درصد از ارزش افزوده کل استان را تولید می نمایند .

جدول بعدی نشان دهنده مشخصات معادن و ارزش تولیدات ، سرمایه گذاری و ارزش افزوده تولیدی آنها است .
همانگونه که مشاهده می گردد معادن موجود در شهرستان ماهشهر در سطح ناحیه ارزش افزوده بیشتری را
نسبت به معادن شهرستان بهبهان تولید می نمایند .

همچنین ناحیه دارای ۲ تعاونی معدنی فعال در شهرستان ماهشهر با داشتن ۱۴ نفر عضو ، ۱۴ نفر شاغل با حجم
سرمایه ای معادل ۳۱۵۰ هزار ریال است .

بیشترین حجم از میزان استخراج مواد معدنی در ناحیه نیز متعلق به شهرستان بهبهان و کمترین حجم از
استخراج نیز از آن شهرستان امیدیه است .

جدول شماره (۹-۱۵) : مشخصات معادن در حال بهره برداری به تفکیک میزان ارزش تولیدی ، سرمایه گذاری و ... در ناحیه بهبهان ۱۳۸۲

شرح معادن	تعداد معادن	تعداد شاملین			ارزش کل تولیدات (هزار ریال)	ارزش افزوده (هزار ریال)	سرمایه گذاری (هزار ریال)	جبران خدمات مزن و حقوق بگیران (هزار ریال)	میزان استخراج (تن)	مقدار تولید (تن)	نحوه مدیریت	
		بازنده و حقوق	بیرون مزرده و حقوق	مستقیم								
امینیه	۲	۲۸	۳	۲۵۸۰۰۰	۳۳۳۵۳۶	۷۹۲۰	۵۵۱۳۳۴	۲۹۸۰۰۰	۲۹۸۰۰۰	۲	خصوصی	
مادشیر	۴	۵۸	۳	۹۷۲۹۴۰	۹۲۸۵۲۸۴	۹۶۳۱۰	۱۲۰۲۹۷۶	۴۲۹۷۸۰	۴۲۹۷۸۰	۱	خصوصی	
بهبهان	۳	۳۳	-	۵۷۹۲۱۳۰	۴۸۹۸۵۴۵	۱۴۷۰	۱۸۷۵۲۷۲	۹۷۸۶۸۵	۹۷۸۶۸۵	-	خصوصی	
شادگان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ناحیه بهبهان	۹	۱۱۹	۶	۱۹۷۳۴۰۷۰	۱۷۹۴۳۳۵۵	۱۷۷۵۰۰	۳۷۲۹۷۷۲	۱۷۰۶۴۶۵	۱۷۰۶۴۶۵	۱	استان	
استان	۲۶	۴۲۱	۴۱	۶۰۲۸۲۴۹۹	۴۳۳۸۸۵۹۵	۱۲۰۰۴۴۰۹	۱۰۳۳۴۳۳۱	۵۸۰۴۰۴۴	۵۸۰۴۰۴۴	۲	استان	
سهم ناحیه از استان	۱۹/۵	۲۷/۰۵	۲۸/۳	۳۲/۷	۳۸/۴۴	۱/۲۷	۲۶/۴	۲۹/۴	۲۹/۴			

• **صنعت**

وجود ذخایر عظیم نفت و گاز در استان و ناحیه و صنایع فعال در این زمینه ، منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در بندر ماهشهر و شهرک های صنعتی فعال در ناحیه سبب شده تا ناحیه از موقعیت ویژه ای بدین لحاظ برخوردار گردد.

بنابراین در ادامه ابتدا به بررسی کارگاه های صنعتی و مشخصات شهرک های صنعتی فعال در ناحیه پرداخته شده است .

بر پایه نتایج حاصل از سرشماری عمومی کارگاهی محل کشور مجموعاً ۵۴ کارگاه صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر در سطح ناحیه فعال هستند که ۵۳ درصد از آنها در شهرستان شادگان ، ۲۷/۷ درصد در شهرستان ماهشهر و ۱۸/۵ درصد در شهرستان بهبهان مشغول به کار بوده اند . شهرستان امیدیه فاقد کارگاه صنعتی بزرگ است . سهم کارگاه های صنعتی فعال ناحیه از کل کارگاه های استان معادل ۱۷ درصد گزارش شده است .

از بین کارگاه های بزرگ ناحیه ، ۷۴ درصد از کارگاه های صنعتی ناحیه در گروه دارای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن ، ۱۳ درصد در گروه کارگاه های دارای ۵۰ تا ۹۹ نفر کارکن و ۱۳ درصد نیز در گروه کارگاه های دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر قرار دارند .

در گروه کارگاه های دارای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن ۵۵ درصد از کارگاه ها در شهرستان شادگان ۲۷/۵ درصد در شهرستان ماهشهر و ۱۷/۵ درصد در شهرستان بهبهان فعالیت دارند . که ۱۸/۰۱ درصد از کل کارگاه های استان را شامل می شوند .

در گروه کارگاه های دارای ۵۰-۹۹ نفر کارکن ، ۷۱/۴ درصد در شهرستان شادگان ، ۱۴/۳ درصد در شهرستان ماهشهر و ۱۴/۳ درصد نیز در شهرستان بهبهان فعالیت داشته اند که معادل ۱۹ درصد از کل کارگاه های این گروه در استان است .

در گروه کارگاه های دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر نیز ۴۲/۸ درصد از کارگاه ها در شهرستان ماهشهر ، ۲۸/۵ درصد در شهرستان شادگان فعالیت دارند ، که معادل ۱۱/۵ درصد از کارگاه های این گروه در استان است .
جدول شماره (۲-۹-۱۵) نشان دهنده وضعیت کارگاه های صنعتی ناحیه بهبهان است .

کارگاه های صنعتی ناحیه مجموعاً دارای ۷۸۵۶ نفر شاغل هستند که ۸۲/۲ درصد از آنها در گروه کارگاه های دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر ، ۶/۰۵ درصد در گروه کارگاه های دارای ۵۰ تا ۹۹ نفر کارکن و ۱۱/۵ درصد نیز در گروه کارگاه های دارای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن مشغول به کار بوده اند . در مجموع شاغلان کارگاه های صنعتی ناحیه ۱۶/۰۱ درصد از شاغلان کارگاه های صنعتی استان را شامل می شده اند .

از کل شاغلین کارگاه های ۱۰ تا ۴۹ نفره در استان ، ۷۳/۹ درصد در شهرستان ماهشهر ، ۱۴/۲ درصد در شهرستان شادگان و ۱۱/۸ درصد نیز در شهرستان بهبهان مشغول به کار بوده اند . شاغلین این گروه در ناحیه ۱۹/۵ درصد از کل شاغلین این گروه در استان را تشکیل می دهند .

در گروه کارگاه های دارای ۵۰ تا ۹۹ نفر کارکن ، ۶۴/۵ درصد در شهرستان شادگان ، ۱۸/۹ درصد در شهرستان ماهشهر و ۸/۶ درصد در شهرستان بهبهان مشغول به کار بوده اند . که مجموعاً شاغلان ناحیه ۱۹ درصد از شاغلان این گروه را در استان تشکیل می دهند .

در گروه کارگاه های دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر ، ۸۵/۶ درصد در شهرستان ماهشهر بهبهان و ۳/۶ درصد در شهرستان شادگان مشغول به کار بوده اند که مجموعاً شاغلین این گروه ۱۵/۵ درصد از شاغلان استان را تشکیل می دهند .

جدول شماره (۲-۹-۱۵) : وضعیت کارگاه های صنعتی ناحیه بهبهان

شرح	ناحیه بهبهان	بهبهان	امیدیه	ماهشهر	شادگان
تعداد کارگاه	جمع	۵۴	۱۰	۱۵	۲۹
	۴۹-۱۰ نفر	۴۰	۷	۱۱	۲۲
	۹۹-۵۰ نفر	۷	۱	۱	۵
	۱۰۰ نفر و بیشتر	۷	۲	۳	۲
تعداد شاغلان	جمع	۷۸۵۶	۹۳۳	۵۸۰۶	۱۱۱۷
	۴۹-۱۰ نفر	۹۱۹	۱۶۲	۱۸۱	۵۷۶
	۹۹-۵۰ نفر	۴۷۶	۷۹	۹۰	۳۰۷
	۱۰۰ نفر و بیشتر	۶۴۶۱	۶۹۲	۵۵۳۵	۲۳۴

مأخذ : سرشماری عمومی کارگاهی کل کشور - ۱۳۸۳

همانگونه که مشاهده می گردد شهرستان ماهشهر بیشترین حجم از فعالیت کارگاه های صنعتی متوسط و بزرگ را در خود جای داده است. پس از آن و در رتبه بعدی شهرستان شادگان و در رتبه آخر شهرستان بهبهان قرار دارد. بررسی ارزش افزوده کارگاه های صنعتی ناحیه حاکی از تولید ۴۲/۸۳ درصد از ارزش افزوده کارگاه های صنعتی استان توسط کارگاه های ناحیه است. بیش از ۹۸ درصد از ارزش افزوده تولیدی کارگاه های ناحیه متعلق به کارگاه های دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر است که مجموعاً ۴۴/۳ درصد از ارزش افزوده کارگاه های ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر استان را شامل می گردد.

جدول شماره (۲-۹-۱۶) نشان دهنده وضعیت ارزش افزوده تولیدی کارگاه های صنعتی ناحیه است. همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین حجم از تولیدات ناحیه متعلق به کارگاه های بزرگ مستقر در شهرستان ماهشهر است که عمدتاً در ارتباط با صنایع نفت و گاز فعالیت دارند.

جدول شماره (۲-۹-۱۶) : وضعیت کارگاههای صنعتی ناحیه بهبهان به لحاظ تولید ارزش افزوده

شرح	ناحیه بهبهان	بهبهان	امیدیه	ماهشهر	شادگان
۴۹-۱۰ نفر	۵۶۳۴۴۷۹	۱۳۸۶۵۹	-	۵۴۵۸۴۳۸	۳۷۳۸۲
۹۹-۵۰ نفر	۴۴۲۲۰	۱۳۴۰۸	-	۹۹۴۷	۲۰۸۶۵
۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر	۲۴۷۱۵	۱۱۷۵۹	-	۳۴۸۱	۹۴۷۵
جمع	۵۵۶۵۵۴۳	۱۱۳۴۹۲	-	۵۴۵۰۰۹	۷۰۴۲

ارزش افزوده تولیدی کارگاههای دارای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن ناحیه مجموعاً ۱۱/۳۶ درصد از ارزش افزوده تولیدی کارگاههای استان و ارزش افزوده تولیدی کارگاههای دارای ۵۰-۹۹ نفر کارکن مجموعاً ۱۲/۳۷ درصد از ارزش افزوده تولیدی کارگاههای استان را به خود اختصاص داده اند.

همانگونه که در جدول شماره ۲-۹-۱۶-۱ مشاهده می شود از مجموع ۲۴۴ کارگاه صنعتی در حال بهره برداری در ناحیه بهبهان بیشترین سهم مربوط به شهرستان بهبهان با اختصاص ۴۱/۳۹ و کمترین سهم مربوط به شهرستان هندیجان با اختصاص ۲/۴۶ درصد می باشد.

در بخش کارگاه های صنعتی در دست اجرا بیشترین سهم مربوط به شهرستان ماهشهر با حدود ۴۱/۵ درصد بوده و پس از آن بهبهان با حدود ۲۳/۵ درصد، امیدیه ۱۵ درصد، شادگان ۱۱ درصد و هندیجان حدود ۹ درصد قرار دارد.

طرح توسعه و عمران ناحیه بهبهان

جدول شماره (۲-۹-۱۶-۱) کارگاه های صنعتی در حال بهره برداری به تفکیک شهرستان و سهم شهرستان در هر بخش											
مجموع	نسبت	هندیجان	نسبت	شادگان	نسبت	امیدیه	نسبت	بندرماهشهر	نسبت	بهبهان	
۵۸	۶,۹۰	۴	۱۸,۹۷	۱۱	۵,۱۷	۳	۳۱,۰۳	۱۸	۳۷,۹۳	۲۲	گروه محصولات غذایی و آشامیدنی
۲۱	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۸۵,۷۱	۱۸	۱۴,۲۹	۳	مواد و محصولات شیمیایی
۸	۰,۰۰	۰	۱۲,۵۰	۱	۱۲,۵۰	۱	۳۷,۵۰	۳	۳۷,۵۰	۳	محصولات لاستیک و پلاستیک
۷	۰,۰۰	۰	۱۴,۲۹	۱	۰,۰۰	۰	۴۲,۸۶	۳	۴۲,۸۶	۳	ماشین آلات و تجهیزات
۱۰۳	۱,۹۴	۲	۱۲,۶۲	۱۳	۷,۷۷	۸	۲۴,۲۷	۲۵	۵۳,۴۰	۵۵	کانی غیر فلزی
۲۲	۰,۰۰	۰	۱۸,۱۸	۴	۰,۰۰	۰	۴۵,۴۵	۱۰	۳۶,۳۶	۸	محصولات فلزی فابریکی
۲	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱۰۰,۰۰	۲	ماشین آلات و دستگاه های برقی
۳	۰,۰۰	۰	۳۳,۳۳	۱	۰,۰۰	۰	۳۳,۳۳	۱	۳۳,۳۳	۱	ساخت فلزات اساسی
۳	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱۰۰	۳	۰,۰۰	۰	کاغذ و محصولات کاغذی
۶	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۶۶,۶۷	۴	۳۳,۳۳	۲	چوب و محصولات چوبی
۳	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱۰۰	۳	۰,۰۰	۰	کک و فرآورده های نفتی
۲	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱۰۰	۲	۰,۰۰	۰	تجهیزات حمل و نقل
۶	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۶۶,۶۷	۴	۳۳,۳۳	۲	تولید پوشاک و عمل آوردن پوست
۲۴۴	۲,۴۶	۶	۱۲,۷۰	۳۱	۴,۹۲	۱۲	۳۸,۵۲	۹۴	۴۱,۳۹	۱۰۱	مجموع

مأخذ: سازمان صنایع و معادن استان خوزستان

کارگاه های صنعتی در دست اجرا به تفکیک شهرستان و سهم شهرستان در هر بخش											
مجموع	نسبت	هندیجان	نسبت	شادگان	نسبت	امیدیه	نسبت	بندرماهشهر	نسبت	بهبهان	
۲۰۱	۱۰,۹۵	۲۲	۲۱,۸۹	۴۴	۸,۹۶	۱۸	۲۶,۳۷	۵۳	۳۱,۸۴	۶۴	گروه محصولات غذایی و آشامیدنی
۱۴۵	۲,۰۷	۳	۶,۲۱	۹	۸,۲۸	۱۲	۷۲,۴۱	۱۰۵	۱۱,۰۳	۱۶	مواد و محصولات شیمیایی
۹۷	۵,۱۵	۵	۱۰,۳۱	۱۰	۱۷,۵۳	۱۷	۴۱,۲۴	۴۰	۲۵,۷۷	۲۵	محصولات لاستیک و پلاستیک
۵۷	۸,۷۷	۵	۵,۲۶	۳	۱۰,۵۳	۶	۴۵,۶۱	۲۶	۲۹,۸۲	۱۷	ماشین آلات و تجهیزات
۳۱۹	۱۰,۳۴	۳۳	۹,۰۹	۲۹	۲۰,۶۹	۶۶	۳۳,۲۳	۱۰۶	۲۶,۶۵	۸۵	کانی غیر فلزی
۷۴	۶,۷۶	۵	۴,۰۵	۳	۲۴,۳۲	۱۸	۵۴,۰۵	۴۰	۱۰,۸۱	۸	محصولات فلزی فابریکی
۱۴	۷,۱۴	۱	۱۴,۲۹	۲	۲۸,۵۷	۴	۵۰,۰۰	۷	۰,۰۰	۰	ماشین آلات و دستگاه های برقی
۳۲	۶,۲۵	۲	۶,۲۵	۲	۹,۳۸	۳	۵۶,۲۵	۱۸	۲۱,۸۸	۷	ساخت فلزات اساسی
۱۵	۱۳,۳۳	۲	۲۰,۰۰	۳	۶,۶۷	۱	۲۰,۰۰	۳	۴۰,۰۰	۶	کاغذ و محصولات کاغذی
۳۸	۱۵,۷۹	۶	۱۰,۵۳	۴	۱۰,۵۳	۴	۳۴,۲۱	۱۳	۲۸,۹۵	۱۱	چوب و محصولات چوبی
۱۲	۸,۳۳	۱	۸,۳۳	۱	۰,۰۰	۰	۶۶,۶۷	۸	۱۶,۶۷	۲	کک و فرآورده های نفتی
۲۴	۴۵,۸۳	۱۱	۱۲,۵۰	۳	۴,۱۷	۱	۲۹,۱۷	۷	۸,۳۳	۲	تجهیزات حمل و نقل
۴۲	۴,۷۶	۲	۱۴,۲۹	۶	۱۴,۲۹	۶	۴۲,۸۶	۱۸	۲۳,۸۱	۱۰	تولید پوشاک و عمل آوردن پوست
۸	۱۲,۵۰	۱	۱۲,۵۰	۱	۱۲,۵۰	۱	۵۰,۰۰	۴	۱۲,۵۰	۱	مبلمان و سایر محصولات
۱۱	۹,۰۹	۱	۹,۰۹	۱	۲۷,۲۷	۳	۲۷,۲۷	۳	۲۷,۲۷	۳	وسایل نقلیه موتوری
۹	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۲۲,۲۲	۲	۳۳,۳۳	۳	۴۴,۴۴	۴	بازیافت
۶	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۳۳,۳۳	۲	۵۰	۳	۱۶,۶۷	۱	ساخت منسوجات
۳	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۱۰۰	۳	۰,۰۰	۰	دباغی چرم و پوست
۱۱۰۷	۹,۰۳	۱۰۰	۱۰,۹۳	۱۲۱	۱۴,۸۱	۱۶۴	۴۱,۵۵	۴۶۰	۲۳,۶۷	۲۶۲	مجموع

مأخذ: سازمان صنایع و معادن استان خوزستان

• شهرک های صنعتی

در ناحیه بهبهان تا پایان ۸۶ مجموعاً ۷ شهرک صنعتی فعالیت دارند که از این تعداد ۵ شهرم دارای فعالیت بوده و در دو شهرک هیچ واحدی مستقر نگردیده است. بیشترین تعداد شهرک ها در شهرستان ماهشهر ۲ شهرک (شهرک صنعتی ماهشهر با مساحت ۶۰ هکتار، واقع در کیلومتر ۴ جاده ماهشهر- هندیجان و شهرک صنعتی بندر امام خمینی با مساحت ۴۲ هکتار، واقع در کیلومتر ۵ جاده بندر امام خمینی- آبادان) قرار دارند. دیگر شهرک های صنعتی ناحیه عبارتند از شهرک صنعتی بهبهان (با مساحت ۷۶ هکتار، واقع در کیلومتر ۹ جاده بهبهان- شیراز که ۴۸ هکتار به آن اضافه گردیده است)، شهرک صنعتی امیدیه (با مساحت ۵۰ هکتار، واقع در کیلومتر ۴ جاده امیدیه- ماهشهر)، شهرک صنعتی شادگان (با مساحت ۵۰ هکتار، واقع در کیلومتر ۹ جاده بندر امام خمینی- خوردورق)، شهرک صنعتی هندیجان به مساحت ۱۰۰ هکتار در کیلومتر ۹ جاده هندیجان- ماهشهر و شهرک صنعتی آغاچاری ۵۰ هکتار که در کمربندی قدیم شهر قرار دارد.

بیشترین استقبال از شهرک های صنعتی در ناحیه مربوط به شهرک صنعتی بهبهان بوده و پس از آن شهرک های صنعتی ماهشهر، شادگان و بندر امام قرار دارند. از شهرک های صنعتی هندیجان و آغاچاری استقبال نشده و در آنها هیچ واحد صنعتی مستقر نگردیده است.

، که جدول بعدی نشان دهنده مشخصات شهرک های صنعتی ناحیه است

جدول شماره (۲-۹-۱۷): وضعیت شهرک های صنعتی ناحیه

مساحت (هکتار)	موقعیت	شهرستان	
		ماهشهر	بندر ماهشهر
۶۰	کیلومتر ۴ جاده ماهشهر - هندیجان		
۴۰	کیلومتر ۵ بندر امام خمینی - آبادان	بندر امام خمینی	
۷۶	کیلومتر ۹ بهبهان - شیراز	بهبهان	
۵۰	کیلومتر ۴ امیدیه - ماهشهر	امیدیه	
۵۰	کیلومتر ۹ بندر امام - خور دورق	شادگان	
۱۰۰	کیلومتر ۹ هندیجان-ماهشهر	هندیجان	
۵۰	کمربندی قدیم	آغاچاری	

مأخذ: سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی استان خوزستان

شهرک های صنعتی شهرستان ماهشهر از اهمیت و جایگاه ویژه ای در سطح استان و ناحیه برخوردار است . شهرک صنعتی ماهشهر با مساحت کلی معادل ۶۰ هکتار و زمین صنعتی برابر ۴۲ هکتار در شهرستان ماهشهر واقع گردیده است . عملیات اجرایی این شهرک از سال ۱۳۷۱ آغاز و جهت استقرار واحدهای صنعتی در سایت های فلزی ، کانی غیر فلزی ، غذایی ، شیمیایی ، برق و الکترونیک ، سلولزی و نساجی طراحی شده اند . شهرک صنعتی بندر امام با مساحت کلی ۴۰ هکتار و زمین صنعتی معادل ۲۸ هکتار ، در شهرستان ماهشهر واقع گردیده است . عملیات اجرایی آن از سال ۸۰ جهت استقرار واحدهای صنعتی در سایت های فلزی ، کانی غیر فلزی ، غذایی ، شیمیایی ، برق و الکترونیک ، سلولزی و نساجی طراحی شده است . از مزیت های این شهرک ها می توان به وجود تأسیسات بندری ، کشتیرانی و گمرکی ، فعالیت های صنعتی ، خدماتی و کشاورزی ، وجود صنایع پتروشیمی ، قرارگیری در مسیر جاده های ارتباطی اصلی اشاره کرد . شهرک صنعتی امیدیه با مساحت کلی معادل ۵۰ هکتار و زمین صنعتی ۳۵ هکتار نیز جهت استقرار واحدهای صنعتی فلزی ، کانی غیرفلزی ، غذایی ، شیمیایی ، برق و الکترونیک ، سلولزی و نساجی طراحی شده است . وجود تأسیسات نفت و گاز در مجاورت آن از جمله مزیت های این شهرک محسوب می گردد . شهرک صنعتی بهبهان با مساحتی معادل ۷۶/۵ هکتار و زمین صنعتی ۵۰ هکتاری جهت استقرار واحدهای صنعتی در سایت های فلزی ، کانی غیر فلزی ، غذایی ، شیمیایی ، برق و الکترونیک و سلولزی طراحی شده است . از مزایای این منطقه می توان به قرار گیری در مسیر جاده اصلی اهواز - شیراز ، وجود امکانات و تأسیسات نفت و گاز و وجود فعالیت های کشاورزی و خدماتی و صنعتی در مجاورت آن اشاره کرد .

• شرکت تعاونی

ناحیه بهبهان در پایان سال ۱۳۸۳ مجموعاً دارای ۲۵ شرکت تعاونی صنعتی فعال با ۱۱۶۳ نفر عضو با حجم سرمایه ای معادل ۵۱۹۷۸۰۳ هزار ریال است . بیشترین تعداد از شرکت های تعاونی ناحیه در شهرستان های بهبهان در رتبه اول و در مرتبه بعدی و با اختلافی قابل توجه در شهرستان امیدیه مشغول به کارند . بیشترین تعداد اعضاء در تعاونی های ناحیه در تعاونی های شهرستان ماهشهر عضویت دارند . بیشترین حجم

سرمایه گذاری انجام شده در تعاونی های ناحیه متعلق به شهرستان بهبهان است با حجم سرمایه ای معادل ۴۱۹۴۳۰۳ هزار ریال .

جدول شماره (۲-۹-۱۸) : وضعیت شرکت های صنعتی تعاون فعال در ناحیه بهبهان

شرح	ناحیه بهبهان	امیدیه	بهبهان	شادگان	ماهشهر
تعداد شرکت	۱۹۵	۲۵	۱۵	۲	۲
تعداد عضو	۱۳۰۳۵	۱۱۶۳	۱۹۶	۹۲	۷۹۸
تعداد شاغلین	۲۹۳۵	۴۱۱	۲۱۷	۹۲	۲۵
سرمایه هزار ریال	۲۵۰۰۶۹۵۸	۵۱۹۷۸۰۳	۴۱۹۴۳۰۳	۷۴۴۰۰	۸۳۴۳۰۰

علاوه بر کارگاه ها و نواحی صنعتی فعال در ناحیه ، شهرستان ماهشهر دارای یک منطقه ویژه اقتصادی است که در زمینه صنایع پتروشیمی فعالیت دارد .

این منطقه ویژه جهت فعالیت و استقرار صنایع پایین دستی پتروشیمی طراحی شده است . وجود صنایع نفت و گاز در مجاورت این منطقه از یکسو و وجود بنادر مهم و بین المللی ماهشهر و بندر امام در منطقه از سوی دیگر سبب شده تا این منطقه ویژه از اهمیت به سزایی برخوردار گردد . و در واقع صناعی که در آینده در این منطقه به بهره برداری خواهند رسید در پیوند با سایر صنایع پایین دست و بالا دست (نفت و گاز موجود) تأثیر به سزایی در توسعه اقتصادی ناحیه و ایجاد فرصت های شغلی جدید خواهند داشت . شرح کامل فعالیت های در نظر گرفته شده جهت استقرار در این منطقه در فصل تأسیسات و تجهیزات زیر بنایی ناحیه ذکر شده است .

• خدمات

بر اساس آمارهای حاصل از سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۷۵ ناحیه مجموعاً دارای ۵۱۶۸۰ نفر شاغل در بخش خدمات بوده که ۴۷ درصد از کل شاغلین ناحیه را شامل می شده است . از این تعداد ۲۲/۷ درصد در زمینه عمده فروشی و خرده فروشی ، ۰/۸۹ درصد در زمینه هتل و رستوران ، ۲۰/۰۹ درصد در زمینه حمل و نقل و انبارداری ، ۰/۹۱ درصد در زمینه واسطه گری های مالی ، ۱/۳۷ درصد در زمینه مستغلات ، ۲۴/۲ درصد در زمینه اداره امور عمومی ، دفاع و تأمین اجتماعی ، ۱۷/۳ درصد در زمینه آموزش ، ۵ درصد در زمینه بهداشت و مددکاری اجتماعی و ۳/۵ درصد در سایر فعالیت های خدمات عمومی و ۰/۲۵ درصد در زمینه دفاتر و

ادارات مرکزی مشغول به کار بوده اند .

همانگونه که مشاهده می گردد بیشترین تعداد از شاغلین این بخش در زمینه اداره امور عمومی و دفاع و تأمین اجتماعی عمده فروشی و خرده فروشی و حمل و نقل و انبارداری آموزش فعالیت داشته اند . از سوی دیگر سهم قابل توجه شاغلین فعال در زمینه حمل و نقل و انبارداری ، سایر فعالیت های اجتماعی و آموزش ناحیه نسبت به کل استان نیز قابل توجه است .

توزیع شاغلین بخش خدمات به تفکیک شهرستان های ناحیه نیز حاکی از :

- بالا بودن تعداد شاغلین فعال در زمینه حمل و نقل و انبارداری در شهرستان ماهشهر
- بالا بودن تعداد شاغلین فعال در زمینه عمده فروشی و خرده فروشی در شهرستان های ماهشهر و بهبهان
- بالا بودن تعداد شاغلین فعال در زمینه اداره امور عمومی و اجتماعی شهرستان ماهشهر در رتبه اول و بهبهان در مرتبه بعدی است .

• بالا بودن تعداد شاغلین فعال در زمینه آموزش شهرستان های ماهشهر و بهبهان است . به دلیل اهمیت ویژه کارگاههای عمده فروشی و خرده فروشی در ناحیه پراکنش این کارگاهها در سطح ناحیه در سال ۸۱ نیز مورد بررسی قرار گرفته است .

ناحیه در سال ۱۳۸۱ مجموعاً دارای ۱۹۶۵ کارگاه فروش و نگهداری و تعمیر وسایل نقلیه ، ۲۰۴ کارگاه عمده فروشی و حق العمل کاری و ۸۴۳۶ کارگاه خرده فروشی و تعمیر کارگاه های شخصی و خانگی است . بررسی پراکنش این کارگاه ها در ناحیه به تفکیک شهرستان ها حاکی از بالا بودن تعداد کارگاه های فعال در شهرستان ماهشهر (با داشتن ۴۱۶۶ کارگاه) در رتبه اول و شهرستان بهبهان (با داشتن ۳۶۳۵ کارگاه) در رتبه بعدی است .

کمترین تعداد کارگاه نیز در شهرستان شادگان مشغول به کار بوده اند . جدول بعدی نشان دهنده وضعیت کارگاههای خدماتی فعال در زمینه عمده فروشی و خرده فروشی است .

جدول شماره (۲-۹-۱۹) : وضعیت کارگاه های عمده فروشی و خرده فروشی در ناحیه بهبهان

کل	شادگان	ماهشهر	بهبهان	امیدیه	شرح
۱۹۶۵	۲۲۳	۸۱۷	۷۰۱	۲۲۴	فروش ، نگهداری و تعمیر وسایل نقلیه موتوری
۲۰۴	۴۳	۸۹	۵۲	۲۰	عمده فروشی و حق العمل کاری
۸۴۳۶	۱۳۳۱	۳۲۶۰	۲۸۸۲	۹۶۳	خرده فروشی و تعمیر کالاهای شخصی و خانگی
۱۰۶۰۵	۱۵۹۷	۴۱۶۶	۳۶۳۵	۱۲۰۷	جمع

در سال ۸۳ ناحیه بهبهان مجموعاً دارای ۴۲ تعاونی فعال خدماتی با ۷۱۴۹۹ نفر عضو بوده است . حجم سرمایه گذاری برای این تعاونی ها معادل ۶۱۲۵۵۰۰ هزار ریال بوده که زمینه ساز اشتغال ۲۰۰ نفر را در ناحیه فراهم نموده است . این تعاونی ها مجموعاً ۱۱/۱ درصد از کل شرکت های تعاونی خدماتی استان را شامل می گردد . بررسی توزیع این تعاونی ها به تفکیک شهرستان های ناحیه حاکی از تجمع این تعاونی ها در شهرستان های بهبهان و ماهشهر به ترتیب با داشتن ۱۹ و ۱۸ تعاونی است . کمترین تعداد تعاونی ها نیز با ۱ تعاونی در شهرستان امیدیه مشغول به کارند . بیشترین تعداد از این تعاونی ها در جهت تأمین نیاز مصرف کنندگان فعالیت دارند . جدول بعدی نشان دهنده وضعیت تعاونی های خدماتی در سطح ناحیه است .

جدول شماره (۹-۲۱) : وضعیت تعاونی های خدماتی ناحیه بهبهان

شرح	ناحیه بهبهان	امیدیه	بهبهان	ماهشهر	شادگان	سهم ناحیه از استان
تعداد شرکت	۴۲	۱	۱۸	۱۹	۴	۱۱/۱
تعداد اعضا	۷۱۴۹۹	۷۶۰	۳۳۱۰۹	۱۵۴۰۹	۲۲۲۲۱	۶/۷۳
میزان سرمایه	۶۱۲۵۵۰۰	۱۱۱۰۰	۲۲۷۴۷۸۶	۳۸۳۰۶۱۴	۶۷۹۱۵۰	۱۰/۱۷
تعداد شاغلین	۲۰۰	۵	۱۰۵	۷۱	۱۹	۱۲/۱۵

۱-۲-۹-۳- بررسی استعدادها ، امکانات بالقوه و قطبهای جاذب اقتصادی

در محدوده مطالعاتی توانهای بالقوه یا پتانسیل های موجود در زمینه رشد و توسعه را می توان در زمینه های زیر گروه بندی نمود :

* کشاورزی

در این بخش ناحیه مطالعاتی از استعدادها و امکانات بالقوه ای شامل موارد زیر برخوردار است .

- ۳۳/۶ درصد از باغها و قلمستانهای استان در ناحیه قرار دارد . که رقمی قابل توجه بوده و از امکانات توسعه کشاورزی در منطقه به شمار می رود .

- بالا بودن سهم تولید خرما در ناحیه معادل ۵۳ درصد از کل تولید خرما استان ، ناحیه را یکی از قطبهای تولید خرما در سطح استان معرفی نموده و می تواند به عنوان یکی از قطبهای اصلی توسعه اقتصادی ناحیه (بویژه در شهرستان های شادگان و بهبهان) به شمار می رود .

- بالا بودن سطح زیر کشت آیش در ناحیه با سهمی معادل ۲۱/۱۶ درصد از اراضی آیش استان نیز از دیگر نقاط قوت توسعه این بخش به شمار می رود .

- بالا بودن سهم تولیدات دامی در ناحیه به لحاظ لاشه قابل مصرف و شیر تولیدی (بویژه در شهرستان های بهبهان و ماهشهر) یکی از زمینه های توسعه صنایع جنبی و تکمیلی (با توسعه دامداری های صنعتی و نیمه صنعتی) در ناحیه است .

- تجهیز و احداث شبکه های آبیاری ، احداث زهکش های روباز و زیرزمینی در تسطیح اراضی و توسعه روش های نوین آبیاری از دیگر پتانسیل های توسعه در این بخش به شمار می رود .

- رواج کشاورزی مکانیزه و به کارگیری تکنولوژی جدید تأثیر بسزایی در افزایش تولیدات ناحیه و توسعه این بخش خواهد داشت .

- وجود زمینه های مناسب جهت ایجاد و صنایع تکمیلی و بسته بندی محصولات کشاورزی با ایجاد امکان فرآوری این محصولات ، تأثیر به سزایی در کیفیت محصولات کشاورزی تولیدی صادراتی ناحیه داشته و یکی از پتانسیل های بالقوه در جهت توسعه بخش کشاورزی به شمار می رود .

- موقعیت جغرافیایی ناحیه و دسترسی به آبهای آزاد از یکسو فعالیت بیش از ۸۹ درصد از کشتی های صیادی استان در ناحیه از سوی دیگر جایگاه خاصی را بری فعالیت های صید و صیادی و توسعه فعالیت های جنبی و تبدیلی شیلات و بسته بندی ، کنسرو سازی در ناحیه فراهم ساخته که یکی دیگر از پتانسیل های توسعه بخش کشاورزی در ناحیه به شمار می رود .

* معدن

- ۲۹/۴ درصد از استخراج مواد معدنی استان را میزان استخراج ناحیه به خود اختصاص داده که با توجه به وجود ذخایر نفت و گاز و ذخایر کانی غیر فلزی و غیر فلزی در ناحیه ، اکتشافات معدنی و توجه ویژه به شناسایی ذخائر موجود می تواند یکی از زمینه های توسعه در سطح ناحیه به شمار رود .

* صنعت

- توسعه و نوسازی صنایع انرژی بر و صنایع شیمیایی ، پتروشیمی ، متالوژی و ذوب فلزات صنایع الکترونیک ، صنایع حمل و نقل (به ویژه دریایی) ، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و بسته بندی مواد غذایی (نیشکر و خرما و شیلات و آبزیان) ، صنایع کانی غیر فلزی از پتانسیل های توسعه این بخش در ناحیه به شمار می رود .
- وجود ذخایر عظیم نفت و گاز و صنایع وابسته به پتروشیمی در ناحیه از یکسو و شکل گیری منطقه اقتصادی ویژه پتروشیمی از سوی دیگر از قطب های جاذب صنعتی استان به شمار می روند .
- وجود شهرک های صنعتی در ناحیه و فعالیت صنایع موجود در آنها (شیمیایی ، غذایی کانی غیرفلزی ، برق و الکترونیک ، سلولزی) در کنار تکمیل زنجیره صنایع پایی دست و میانی یکی دیگر از پتانسیل های توسعه بخش صنعت در ناحیه به شمار می رود .
- وجود زمینه های مناسب برای تأمین مواد اولیه جهت تولید صنایع دستی و به ویژه حصیر بافی با استفاده از ضایعات برگ خرما و با توجه به وسعت این باغ ها در ناحیه یکی از پتانسیل های اساسی در توسعه این بخش به شمار می رود .

* خدمات

- محرومیت تعداد زیادی از روستاهای واقع در محدوده مطالعاتی از خدمات مورد نیاز در زمینه های بهداشتی ، آموزشی و . . . زمینه مناسبی را برای توسعه فعالیت های این بخش فراهم نموده که خدمات رسانی به این روستاها می تواند به عنوان یک پتانسیل عمده برای توسعه این بخش در ناحیه مطرح می گردد .
- موقعیت ویژه جغرافیایی ناحیه و قرارگیری آن در مسیر راه های ترانزیت ملی سبب شده تا توسعه و تقویت پایانه ها و شبکه راه های دسترسی مبتنی بر تجهیز دسترسی های بین شهری و روستایی ، توسعه آزادراه ها و بزرگ راه ها و توسعه راه آهن و تجهیز و توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی استان از قابلیت های توسعه در ناحیه به شمار می رود .
- وجود صنایع مادر مستقر در ناحیه ، موقعیت ویژه جغرافیایی و پتانسیل های بالقوه کشاورزی جاذبه های صنعتی و تجاری ناحیه می تواند به عنوان قطب جاذب اقتصادی در ناحیه عمل کرده و گردشگران زیادی را جذب ناحیه نماید.
- توسعه و تجهیز امکانات خدمات رسانی از قبیل ناوگان حمل و نقل ، فرودگاه ها ، بنادر ، انبارها ، سردخانه ها ، مراکز نگهداری کالا و مراکز اقامتی و پذیرایی نیز یکی دیگر از امکانات بالقوه توسعه در منطقه به شمار می رود .
- ایجاد مراکز آموزش فنی و حرفه ای در جهت ارتقاء نیروی کار نیمه ماهر و ساده و ایجاد مراکز ترویج و آموزش کشاورزی در سطح ناحیه نیز یکی از پتانسیل های عمده توسعه در ناحیه به شمار می رود .
- امکان استفاده از عرصه های طبیعی به جا مانده از جنگ تحمیلی ، وجود نوار ساحلی جنوبی به منظور امکان استفاده از قابلیت استفاده از ورزش های آبی در فصل سرد سال و . . . ، موقعیت ویژه تالاب شادگان و ارزش های زیست محیطی آن از دیگر قطب های جاذب اقتصادی ناحیه در زمینه توسعه صنعت گردشگری در محدوده به شمار می رود که به دنبال خود توسعه سایر زیربخش های وابسته به خدماتی را نیز به دنبال خواهد داشت .

